

Независим механизъм за оценка:

България Доклад 2012–13

Людмила Георгиева -
независим консултант
First Progress Report: Bulgaria

Open
Government
Partnership

INDEPENDENT
REPORTING MECHANISM

Независим механизъм за оценка:

България

Доклад 2012-13

EXECUTIVE SUMMARY: BULGARIA.....	3
Резюме: България	13
I Увод.....	25
II Процес на изготвяне на плана.....	29
III Процес: Консултации по време на изпълнението.....	33
IV Изпълнение на мерките.....	35
1. Нова Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2012-2014 г	38
2. Разработване на цялостна визия и стратегия за развитието на гражданските организации в Република България	40
3. Промени в бюджетното законодателство	42
5. Публикуване на информация за данъчните разходи.....	45
6. Публикуване на информация за данъчно-ревизионните актове.....	47
7. Нова Национална стратегия за развитие на минната индустрия	49
8. Нов Закон за подземните богатства.....	51
9. Публична интернет информационна система	53
10: Прозрачност на управлението на подземните богатства чрез привличане на независими високо квалифицирани експерти	55
11: Извършване на оценка на въздействието на нормативни актове	57

12 & 21: Изграждане на Национална здравно-информационна система	59
13: Аутсорсване на дейности от държавата към бизнеса.....	61
14: Подобряване практиката на консултациите с бизнеса ...	63
15: Организиране на дискуссионни форуми на национално и местно ниво за популяризиране на възможностите за корпоративна социална отговорност (КСО).....	65
16: Интегриране на превантивните инструменти по околна среда.....	67
17 И 19. Единен портал за достъп до електронни административни услуги	69
18 И 20. Регистри за оперативна съвместимост	71
22 И 4. Министерски съвет – модел на открита администрация.....	74
23: Осигуряване на правилното прилагане на Закона за достъп до информация	80
V Самооценка	83
VI Следващи стъпки	85
Анекс: методология.....	89

EXECUTIVE SUMMARY

INDEPENDENT REPORTING MECHANISM (IRM): BULGARIA PROGRESS REPORT 2012-2013

Bulgaria's action plan has some innovative commitments, and the country has made significant progress on several of its measures. While several of the commitments were pre-existing activities, Bulgaria also started some initiatives that have strong potential.

Officials should take advantage of the next phase of action plan development to strengthen CSO involvement.

The Open Government Partnership (OGP) is a voluntary international initiative that aims to secure commitments from governments to their citizenry to promote transparency, empower citizens, fight corruption, and harness new technologies to strengthen governance. The Independent Reporting Mechanism (IRM) carries out a biannual review of the activities of each OGP participating country.

Bulgaria officially began participating in OGP in September 2011, Roumiana Bachvarova, Head of Cabinet of the Prime Minister (PM) and secretary of the Council on Development, declared the government's intent to join.

The OGP in Bulgaria is headed up by Mrs. Bachvarova, with Minister Desislava Terzieva being personally responsible for OGP activities in Bulgaria. The Council on Development, which includes all the ministers, drafted the policies that are relevant to OGP activities and is in charge of implementing and co-ordinating OGP activities. Since three different governments have taken part in planning, implementing, and evaluating the action plan, due to preliminary parliamentary elections, many hands have crafted the action plan.

OGP PROCESS

Countries participating in the OGP follow a process for consultation during development of their OGP action plan and during implementation.

While Bulgaria published some OGP information on its Public Consultation Portal, the information was limited. It also did not organise public meetings to discuss OGP priorities with citizens. However instead of having these public meetings, due to time constraints, officials consulted individuals and conducted informal meetings with NGOs. Additionally, there was a platform on which citizens could submit proposals.

Due to changes in the government, it has been difficult for Bulgaria to include its citizens in developing the OGP action plan. Additionally, not many citizens in Bulgaria are aware of this OGP, and NGOs are not asking to monitor or participate in the implementation process.

Stakeholders felt that as a whole, the action plan was ambitious in terms of the number of commitments, not necessarily in number of new commitments. Most goals pre-existed the action plan and had government funding.

AT A GLANCE

PARTICIPATING SINCE: 2011
NUMBER OF ACTIVITIES: 25

LEVEL OF COMPLETION

COMPLETED:	8 OF 25
SUBSTANTIAL:	6 OF 25
LIMITED:	5 OF 25
NOT STARTED:	3 OF 25
UNCLEAR:	3 OF 25

TIMING

ON SCHEDULE:	10 OF 25
--------------	----------

COMMITMENT EMPHASIS

ACCESS TO INFORMATION:	19 OF 25
PARTICIPATION:	6 OF 25
ACCOUNTABILITY:	16 OF 25
TECH & INNOVATION FOR TRANSPARENCY & ACCOUNTABILITY:	7 OF 25

NUMBER OF COMMITMENTS WITH

CLEAR RELEVANCE TO AN OGP VALUE:	24 OF 25
MODERATE OR TRANSFORMATIVE POTENTIAL IMPACT:	17 OF 25
SUBSTANTIAL OR COMPLETE IMPLEMENTATION:	15 OF 25
ALL THREE (★):	9 OF 25

COMMITMENT IMPLEMENTATION

As part of OGP, countries are required to make commitments in a two-year action plan. Table 1 summarizes each commitment, its level of completion, its ambition, and whether it falls within Bulgaria's planned schedule, and the key next steps for the commitment in future OGP action plans. Table 2 summarizes the IRM assessment of progress on each commitment.

Table 1 | Assessment of Progress by Commitment

COMMITMENT SHORT NAME	POTENTIAL IMPACT				LEVEL OF COMPLETION				TIMING	NEXT STEPS
	NONE	MINOR	MODERATE	TRANSFORMATIVE	NO T STARTED	LIMITED	SUBSTANTIAL	COMPLETE		
★ COMMITMENT IS CLEARLY RELEVANT TO OGP VALUES AS WRITTEN, HAS SIGNIFICANT POTENTIAL IMPACT, AND IS SUBSTANTIALLY OR COMPLETELY IMPLEMENTED.										
1. Strategy for Public Debt Management 2012–2014: Create a new strategy for public debt management.									On schedule	Maintenance and monitoring
★ 2. Strategy for NGO Development: Develop a vision and strategy for developing NGOs in Bulgaria.									On schedule	New commitment building on existing implementation
★ 3. Budget Legislation Amendments: Pass amendments to the budget legislation to establish fiscal rules and procedures.									On schedule	New commitment building on existing implementation
5. Publication of Information about Tax Expenditures: Publish information about the tax expenditures by the Ministry of Finance.									On schedule	New commitment building on existing implementation
6. Publication of Information about the Tax Audit Reports: Publish information about the tax audit reports of the National Revenue Service upon completion of the tax audits.									On Schedule	Revision of the commitment to be more achievable or measurable
★ 7. Mining Industry and Underground Resources: Create a new national strategy for the mining industry.									Behind schedule	Further work on basic implementation
8. Law on the Underground Resources: Create a new law on the underground resources that incorporates the European and global practices of effective management of underground resources.									Behind schedule	Further work on basic implementation

COMMITMENT SHORT NAME	POTENTIAL IMPACT				LEVEL OF COMPLETION				TIMING	NEXT STEPS
	NONE	MINOR	MODERATE	TRANSFORMATIVE	NO T STARTED	LIMITED	SUBSTANTIAL	COMPLETE		
<p>★ COMMITMENT IS CLEARLY RELEVANT TO OGP VALUES AS WRITTEN, HAS SIGNIFICANT POTENTIAL IMPACT, AND IS SUBSTANTIALLY OR COMPLETELY IMPLEMENTED</p>										
<p>★ 9. Public Information System on Mineral Resources: Create a public information system with data about development of administrative services for the Unified Portal, and align with the functions of the Unified Contact Point.</p>									Behind schedule	Further work on basic implementation
<p>10. Transparency of Managing Mineral Resources: Ensure transparency of the management of mineral resources.</p>									Behind schedule	Revision of the commitment to be more achievable or measurable
<p>11. Legislative Acts Impact Assessment—Carry out an impact assessment of: legislation that affects te business environment.</p>									Behind schedule	Further work on basic implementation
<p>★ 12 & 21. National Health Information System: Develop the National Health Information System, and allow citizens access to it. (Counted as one because of identical content.)</p>									Behind schedule	Further work on basic implementation
<p>13. Outsourcing Activities to the Businesses: Outsource activities to businesses based on analysis of self-regulation practices in self-regulating sectors.</p>					Unclear				Unclear	None: Abandon commitment
<p>14. Improving Consultation Practices with the Business: Ensure active dialogue while forming and implementing policy to improve consultation practices with the business community.</p>									On schedule	New commitment building on existing implementation
<p>15. Discussion Forums on CSR: Organise discussion forums locally and nationally to raise awareness of corporate social responsibility among business representatives.</p>									Behind schedule	None: Abandon commitment
<p>16. Integrating Preventive Environment Tools: Integrate and prevent environmental tools into corporate policies by increasing corporate awareness.</p>					Unclear				Unclear	Further work on basic implementation

COMMITMENT SHORT NAME	POTENTIAL IMPACT				LEVEL OF COMPLETION				TIMING	NEXT STEPS
	NONE	MINOR	MODERATE	TRANSFORMATIVE	NO T STARTED	LIMITED	SUBSTANTIAL	COMPLETE		
<p>★ COMMITMENT IS CLEARLY RELEVANT TO OGP VALUES AS WRITTEN, HAS SIGNIFICANT POTENTIAL IMPACT, AND IS SUBSTANTIALLY OR COMPLETELY IMPLEMENTED</p>										
<p>★ 17. Further Development of the Unified Portal: Further development of administrative services for the Unified Portal, and align with the functions of the Unified Contact Point.</p>									Behind schedule	Further work on basic implementation
<p>18. Update of the Operational Compatibility Registries: Update these services for e-government.</p>									Behind schedule	Further work on basic implementation
<p>19. Operational Maintenance of the Unified Portal for Administrative Services: Ensure operational maintenance of the Unified Portal for administrative services.</p>									On schedule	Further work on basic implementation
<p>20. Operational Maintenance of the Operational Compatibility Registries: Update these services for e-government.</p>									On schedule	Further work on basic implementation
<p>22. Council of Ministers-Model of Open Administration</p>										
<p>★ 22.1. Develop Website: Further develop the CM website in order to increase the scope of available information, provide examples of openness and transparency, and set standards for information records.</p>									Behind schedule	Further work on basic implementation
<p>22.2 & 4. Council of Ministers: Model of Open Administration—Ensure that the rules regulating the second level-budget spending units are public in their financial results and their reports are accessible to the public.</p>									Behind schedule	Revision of the commitment to be more achievable or measurable
<p>22.3. Control and Monitor Compliance with Legal Requirements: Control and monitor compliance with the legal requirements by assigning functions to a specialised unit.</p>					Unclear			Unclear	Unclear	Revision of the commitment to be more achievable or measurable

COMMITMENT SHORT NAME	POTENTIAL IMPACT				LEVEL OF COMPLETION				TIMING	NEXT STEPS
	NONE	MINOR	MODERATE	TRANSFORMATIVE	NO T STARTED	LIMITED	SUBSTANTIAL	COMPLETE		
<p>✦ COMMITMENT IS CLEARLY RELEVANT TO OGP VALUES AS WRITTEN, HAS SIGNIFICANT POTENTIAL IMPACT, AND IS SUBSTANTIALLY OR COMPLETELY IMPLEMENTED</p>										
<p>✦ 22.4. Improving Portal: Improve and publicise the Public Consultations Portal for wider public participation.</p>									On schedule	Further work on basic implementation
<p>✦ 22.5. Enhance Information Systems: Enhance public use of the information system.</p>									On schedule	Further work on basic implementation
<p>23. Access to Information Act Improvement: Ensure the correct enforcement of the Access to Public Information Act by setting uniform parameters for the administration's development and publication of information.</p>									Behind schedule	Further work on basic implementation

Table 2 | Summary of Progress by Commitment

NAME OF COMMITMENT	SUMMARY OF RESULTS
★ COMMITMENT IS CLEARLY RELEVANT TO OGP VALUES AS WRITTEN, HAS SIGNIFICANT POTENTIAL IMPACT, AND IS SUBSTANTIALLY OR COMPLETELY IMPLEMENTED.	
1. Strategy for Public Debt Management 2012–2014: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Minor • Completion: Complete 	Bulgaria adopted a new debt-management strategy, which ensures the predictability of public spending over a three-year period. Additionally, the Ministry of Finance started publishing a monthly public-debt bulletin on its website. While the state debt strategy guarantees public spending predictability, this commitment does little to stretch the government beyond its existing practices. The IRM researcher suggests that the government continues to monitor this commitment, paying particular attention to ongoing implementation data and periodic updates on state debt.
★ 2. Strategy for NGO Development: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Transformative • Completion: Complete 	The government completed this commitment. It published the final version of the Strategy to Support the Development of CSOs in the Republic of Bulgaria on its website. It also published an action plan and vision for the strategy's implementation. While the government has not yet implemented measures from this document, this commitment is an important step towards recognizing civil society organizations (CSOs) as an important part of the policy-making process. This is a good starting point, and from here the government is more capable of moving towards a representative democracy. The IRM researcher suggests that in the next OGP action plan, the government include a follow-up commitment on this measure.
★ 3. Budget Legislation Amendments: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Transformative • Completion: Complete 	The government adopted the new Public Finance Act, combining two old acts and consolidating accompanying regulations related to the state budget. This act increases budget transparency and broadens dialogue. The act also places officials under obligation to provide certain documents, with penalty fees in place when they do not offer up the documents. Implementers of this commitment also published the first annual 2013 budget bulletin. This commitment is a crucial step towards broadening decentralization of state functions and broadening citizen participation.
5. Publication of Information about Tax Expenditures: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Minor • Completion: Complete 	The Ministry of Finance published two tax expenditure reports on its website. Additionally, the National Revenue Agency also published its annual report as part of the Ministry of Finance budget. While the practice of publishing tax expenditure reports is not a new practice, it is still a developing one. Tax expenditure assessment is key to proper distribution of public finances and state fiscal policy, and analyzing, monitoring, and writing reports on its content is important for better financial governing of the state and proper allocation of public resources. In addition to fine-tuning tax-expenditure assessments, the IRM researcher recommends the government conduct awareness-raising campaigns.
6. Publication of Information about the Tax Audit Reports: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Transformative • Completion: Limited 	The government published information about the National Revenue Agency's (NRA) tax audits of different entities. However, since the NRA published a limited number of reports, three in 2012 and none in 2013, and the reports they published provided little information, the IRM researcher considered this commitment limited in completion. This commitment has potential to increase transparency and accountability of taxation; however, the information in these reports was not sufficient, nor was it timely. Stakeholders suggest that the government prepare these reports every three months. Moving on, the government should reformulate and detail this commitment for the next OGP action plan.

NAME OF COMMITMENT	SUMMARY OF RESULTS
<p>★ 7. Mining Industry and Underground Resources:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Transformative • Completion: Substantial 	<p>The government substantially accomplished this commitment by drafting a new National Strategy for the Mining Industry and broadly discussing it with interested parties. The government has not yet approved this strategy, citing the reason for the delay as recent changes in government and a delayed ecological assessment. This commitment's potential impact can be significant when it is fully implemented. To move forward with this commitment, the government should add these improvements to the commitment: clearly indicate the passage process of the strategy, make commitment language clearer and more specific, and address stakeholders' concerns.</p>
<p>8. Law on the Underground Resources:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Limited 	<p>The government partially completed this commitment. The commitment's aim was to align the existing Mineral Resource Act with the European Union directive on management of waste. This was Bulgaria's second attempt to bring its Mineral Resource Act into compliance with EU standards, and the commission deemed it incomplete. This commitment would help protect human health and the environment from adverse affects of extractive industry waste. The next step is for the government to sign the bill into law.</p>
<p>★ 9. Public Information System on Mineral Resources:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Transformative • Completion: Substantial 	<p>The government created and published new exploration permits and concessions on the Ministry of Economy's website. It also made the National Register of Concessions public. Even with the government making these items public, it does not have a public information system containing data about status and group mineral resources, deposits of underground resources, and specialized maps. Stakeholders are excited about the potential of this commitment. Citizens and organizations can find information they need on state and municipal concessions. Moving forward, the government should make this information on mineral deposits available to the public as soon as possible.</p>
<p>10. Transparency of Managing Mineral Resources:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Not Started 	<p>The government has not started implementing this commitment. The commitment could, however, have a strong impact on Bulgaria's management of its mineral resources. The IRM researcher recommends that the government include this commitment in the next action plan. It should have a clear timeline of concrete milestones.</p>
<p>11. Legislative Acts Impact Assessment:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Limited 	<p>The government approved a measure to only pass draft bills if they are accompanied by preliminary impact assessments, and the government will publish summaries of all submitted statements and proposals on the Public Consultation Portal. While the government still has more to do in order for this commitment to reach its full potential, the preliminary impact assessment is very important because of the prevention role it plays in keeping interest groups' influence away from existing legislation. Moving forward, the government should continue working on implementing the basics of this commitment.</p>
<p>★ 12 & 21. National Health Information System:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Transformative • Completion: Substantial 	<p>The National Health Insurance Fund (NHIF) developed a new national health information system from which citizens can access their health information, which includes personal medical files, patients' rights, existing legislation in the relevant field, and much more of the same. This system offers new services to the public and is more efficient for all involved parties. In next steps, the NHIF is adding new functionalities, including the creation of electronic prescriptions and electronic directions.</p>

NAME OF COMMITMENT	SUMMARY OF RESULTS
13. Outsourcing Activities to the Businesses: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Unclear • Potential Impact: Minor • Completion: Unclear 	<p>The government has not analyzed the self-regulation practices in the self-regulating sectors. It was difficult for the IRM researcher to assess the completion of this commitment, since interviewed parties had differing opinions. The commitment does not clearly connect the commitment with specific OGP values. Moving forward, the IRM researcher recommends abandoning this commitment.</p>
14. Improving Consultation Practices with the Business: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Minor • Completion: Substantial 	<p>The government substantially accomplished this commitment. While the consultation process between the government and businesses is a well-established practice in Bulgaria, the government founded approximately fifty new working groups. Also, officials uploaded draft legislation to the Public Consultation Portal for at least a 14-day comment period. Implementers of this commitment should make sure there is more transparency and accountability of the consultation process, especially the public councils' work meetings. In addition, officials should make space for an awareness-raising campaign.</p>
15. Discussion Forums on CSR: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Minor • Completion: Limited 	<p>The Ministry of Economics and Energy and the Ministry of Labour and Social Policy held workshops on corporate social responsibility (CSR). Many stakeholders attended these workshops. Additionally, the UN Global Compact Network Bulgaria organized a lot of trainings, presentations, and forums. Even so, due to a lack of funds, the government postponed some of the measures in this commitment until 2014, and it is impossible for the IRM researcher to measure how effective these workshops and discussion forums have been. While this commitment is a great aim, the IRM researcher does not recommend including it in the next action plan.</p>
16. Integrating Preventive Environment Tools: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Minor • Completion: Unclear 	<p>This commitment was vaguely worded. Because of that, it is difficult to tell what activities were supposed to take place. However, a number of initiatives took place that could be considered as fulfilling this commitment, such as establishing a National Information Bureau.</p>
17 & 19. Unified Portal for Administrative Services	
<ul style="list-style-type: none"> ★ 17. Further development to the Portal: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Substantial 	<p>The government completed this commitment by developing the Unified Portal for Administrative services (UPAS); however, officials have not yet launched it. In addition to developing the UPAS, the government created a system for managing and monitoring the operative comparability and security information. Since this measure reduces expenditures, corruptive practices, and the time needed to obtain public services, it is an applicable commitment. In next steps, the government will launch the e-services portal in 2014, and the government should extend the contract for the maintenance period.</p>
19. Operational maintenance: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Minor • Completion: Complete 	

NAME OF COMMITMENT	SUMMARY OF RESULTS
18 & 20 Operational Compatibility Registries	
18. Update for the registry: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Not started 	<p>While the government did not accomplish the first of these two commitments, it accomplished the second one. While the government updated the registers, it did not make these registers available on the Unified Portal. Even so, it secured the operational maintenance of the operational compatibility registries for three years. This commitment is crucial for reducing corruption, improving public services, and transparency. Moving forward, the Council of Ministers will focus on delivering e-services only.</p>
20. Operational maintenance: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Minor • Completion: Complete 	
22 & 4. Council of Ministers—Model of Open Administration	
★ 22.1. Develop website: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Substantial 	<p>The government has been continually adding more information to the Council of Minister’s and the Public Consultation Portal’s websites. The site now includes shorthand records from the Council of Minister’s meetings. While these steps are encouraging to stakeholders, it is still difficult to quickly and easily find information on the website. In the future, the government should broaden the number of accessible documents accessible to citizens and organizations. Additionally, the government made some of its daily transactions available for stakeholders to see on the system for electronic budget payments (SEBRA), although it is hard to know how many of the second-level budget spending units publish their information on SEBRA. Officials also publish information on the Public Consultations Portal, and they improved the unified management information system (UMIS) for the EU structural and cohesion funds. All of these measures have a high impact potential. Moving forward, the government should improve the usability of its websites; reformulate this commitment to improve the second-level budget spending; reformulate the legal requirements; publish draft regulations on the PCP; enrich and publish information on composition, meetings, and effectiveness of the public councils; create an awareness-raising campaign; and continue improving the system for management and monitoring of the structural funds and broaden its number of services it provides.</p>
22.2. Public Release of Budget Spending: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Transformative • Completion: Limited 	
22.3. Control and Monitoring: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Unclear 	
★ 22.4. Improving Portal: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Complete 	
★ 22.5. Enhance information System: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Transformative • Completion: Complete 	
23. Access to Information Act Improvement: <ul style="list-style-type: none"> • OGP Value Relevance: Clear • Potential Impact: Moderate • Completion: Not Started 	<p>The government has not started implementing this commitment. While the government has not started this commitment, there were some related activities not covered in this report, including publishing the State Administration Development Strategy 2014–2020/SADS/. However, since the government has not implemented this commitment, the impact is unclear. Should the government implement this measure, the parameters could have a notable impact on the administration of Bulgarian law. It could also help to stimulate a move to open data. The IRM researcher recommends that the government revise the commitment, defining it clearly and measurably.</p>

RECOMMENDATIONS

Consultation Process on OGP New Plan

- Broaden the consultation process by allowing NGOs to be actively involved at every stage of the new OGP action plan.
- Conduct awareness-raising activities to raise OGP's profile in Bulgaria.
- Provide a way for the parliamentary Committee on Interaction with Citizen Organization and Movements to play a crucial role in the process of deliberation of the future commitments.

Commitments Specificity

- Add a timeline and milestones to each commitment to make them easier to assess.

Measures Aimed at Active Citizen Involvement in the Policy-Making Process

- Implement the NGOs' new strategy for increasing civil society organisations' capacities and for creating an expert partner in the decision-making process.
- Have public councils publish their members' names, meeting agenda, shorthand records or minutes, decisions, and number of accepted NGOs proposals.
- Have NGOs members of PC report on the effectiveness of their participation, and make the results of that collaboration with the government available to the citizens.
- Implement a broad information campaign for increasing citizen awareness about available sources of information on government and opportunities for participation.

Legislative Changes

- Fair and strict rules on the political party financing
- Elaboration of a new electoral code

ELIGIBILITY REQUIREMENTS: 2012

To participate in OGP, governments must demonstrate commitment to open government by meeting minimum criteria on key dimensions of open government. Third-party indicators are used to determine country progress on each of the dimensions. The OGP Support Unit converts the raw data into a four-point scale, listed in parentheses below. For more information, visit <http://www.opengovpartnership.org/how-it-works/how-join/eligibility-criteria>. Raw data has been recoded by OGP staff into a four-point scale, listed in parentheses below.

BUDGET TRANSPARENCY:

Executive budget proposal only

(2 OUT OF 4)

ACCESS TO INFORMATION:

Law enacted

(4 OUT OF 4)

ASSET DISCLOSURE:

Elected official to parliament only

(4 OUT OF 4)

CIVIC PARTICIPATION:

8.82 OF 10

(4 OUT OF 4)

Lyudmila Georgieva holds a Master in Philosophy. She is a consultant and lecturer in Political Advocacy and Interaction between governing institutions and citizen organizations. Lyudmila is the founder and leader of the foundation Common Cause and the author the book "To Lobbying with Love" as well as several publications on citizen participation.

The Open Government Partnership (OGP) aims to secure concrete commitments from governments to promote transparency, empower citizens, fight corruption, and harness new technologies to strengthen governance. OGP's Independent Reporting Mechanism assesses development and implementation of national action plans to foster dialogue among stakeholders and improve accountability.

Резюме

Независим механизъм за оценка: България Доклад 2012–13

Плана за действие включва редица иновативни с висок потенциал ангажименти и страната е постигнала забележим прогрес по много от мерките. Изпълнението на плана е добра основа за задълбочаване на РБ в инициативата

България официално започва да участва в ОУ през септември 2011 г., когато Румяна Бъчварова, началник на Кабинета на министър-председателя (МП), обяви намерението на правителството за присъединяване. За да участват в ПОУ, правителствата трябва да демонстрират ясен ангажимент към отваряне на управлението чрез спазване на набор от минимални критерии за оценка на ключовите измерения на Откритото управление, които са от особено значение за увеличаване на отговорността от страна на правителството, укрепване ангажирането на гражданите и борба с корупцията.

България участва от септември 2011, когато Румяна Бъчварова – началник на Кабинета на министър председателя и секретар на Съвета за развитие декларира решимостта на правителството и подписва документите по присъединяването.

Дейностите по инициативата ПОУ понастоящем се ръководят от министър Десислава Терзиева - МРРБ.. Поради провеждането на предсрочни парламентарни избори три правителства участват в планирането, прилагането и отчитането на Плана за действие, амбициозен по отношение търсената промяна.

ПОУ прогрес

Страните -участнички в ПОУ, следват процес на консултации по време на разработването и изпълнението на плана

На Портала за обществени консултации е публикуван ограничен брой материали по ПОУ, не са били организирани и публични обсъждания на ПОУ приоритетите, консултациите са проведени главно в лични срещи с представители на НПО . Съществувала е и онлайн платформа за изпращане и на предложения и коментари.

Поради промените в правителството и управлението на ПОУ не е бил организиран и мониторинг по време на изпълнението на плана. Инициативата не е позната, а и отсъства и активен стремеж от граждански организации да контролират прилагането на мерките.

Накратко

Присъединява се през: 2011
Брой мерки: 25

Ниво на изпълнение

Изпълнени:	8 ОТ 25
В значителна степен :	6 ОТ 25
Ограничена:	5 ОТ 25
Нестартирана:	3 ОТ 25
Неясна:	3 ОТ 25

Срокове

В СРОК:	10 ОТ 25
---------	----------

Мярки свързани с

Достъп до информация:	19 ОТ 25
Участие:	6 ОТ 25
Отчетност:	16 ОТ 25
Техн & иновации:	7 ОТ 25

Мерки

Релевантни на ПОУ ценности:	24 ОТ 25
Със средна или трансф. степен на потенц. въздействие:	17 ОТ 25
В значителна степен и изпълнени:	15 ОТ 25
Трите общо (★):	9 ОТ 25

Изпълнение на мерките

Таблица 1 обобщава всяка мярка, степента на изпълнение и нейната амбиция, спазването на планираните срокове и ключовете следващи стъпки. Планът за действие на България покрива широк кръг от различни сектори, изпълнила е 23 от поетите.

Таблица 1: Оценка на изпълнението по мерки

Заглавие на мерките	Потенциално въздействие				Степен на изпълнение				Срокове	Следващи стъпки
	НЕ	НИСКА	СРЕДНА	ТРАНСФОРМИР	НЕСТАРТИРА	ОГРАНИЧЕНА	В	ИЗПЪЛНЕН		
<p>✦ Така формулирани, мерките са релевантни на ПОУ ценностите, имат висок потенциал за въздействие и са почти изцяло изпълнени/или изпълнени</p>										
1. Нова Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2012-2014 г.									В график	Поддържане и мониторинг
✦ 2. Разработване на цялостна визия и стратегия за развитието на гражданските организации в Република България.									В график	Нова мярка на основата съществуващото изпълнение
✦ 3. Промени в бюджетното законодателство									В график	Нова мярка на основата съществуващото изпълнение
5. Публикуването на информация за данъчните разходи (преференции) от страна на Министерството на финансите.									В график	Нова мярка на основата съществуващото изпълнение
6. Публикуването на информация за данъчно-ревизионните актове на Националната агенция за приходите по приключили ревизии.									В график	Ревизиране на формулировката, за да бъде постижима и измерима
✦ 7. Нова Национална стратегия за развитие на минната индустрия.									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото
8. Нов Закон за подземните богатства. за мерките, гарантиращи прилагането на добри европейски и световни практики по управлението на подземните богатства.									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото

Заглавие на мерките	Потенциално въздействие				Степен на изпълнение				Срокове	Следващи стъпки
	НЕ	НИСКА	СРЕДНА	ТРАНСФОРМИР	НЕСТАРТИРА	ОГРАНИЧЕНА	В	ИЗПЪЛНЕН		
★ ТАКА ФОРМУЛИРАНИ, МЕРКИТЕ СА РЕЛЕВАНТНИ НА ПОУ ЦЕННОСТИТЕ, ИМАТ ВИСОК ПОТЕНЦИАЛ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ И СА ПОЧТИ ИЗЦЯЛО ИЗПЪЛНЕНИ/ИЛИ ИЗПЪЛНЕНИ										
★ 9. Публична интернет информационна система за местоположението, групата на полезните изкопаеми и състоянието на запасите и/или ресурсите на подземните богатства.									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото
10. Прозрачност на управлението на подземните богатства чрез привличане на независими високо квалифицирани експерти									Със закъснение	Ревизиране на формулировката, за да бъде постижима и измерима
11. Извършване на оценка на въздействието на нормативни актове, които имат съществено влияние върху бизнес средата									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото
★ 12 & 21. Изграждане на Национална здравно-информационна система и осигуряване на достъп на гражданите до системата чрез електронен идентификатор.									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото
13. Аутсорсване на дейности от държавата към бизнеса след извършване на анализ на практиките в саморегулиращите се сектори.					Неясно				Неясно	Да отпадне
14. Подобряване практиката на консултациите с бизнеса чрез активен диалог при формирането на конкретни политики и тяхното прилагане.									В график	Нова мярка на основата съществуващото изпълнение
15. Организиране на дискуссионни форуми на национално и местно ниво за популяризиране на възможностите за корпоративна социална отговорност (КСО)									Със закъснение	Да отпадне

Заглавие на мерките	Потенциално въздействие				Степен на изпълнение				Срокове	Следващи стъпки
	НЕ	НИСКА	СРЕДНА	трансформир	НЕСТАРТИРА	ОГРАНИЧЕНА	В	ИЗПЪЛНЕН		
<p>★ ТАКА ФОРМУЛИРАНИ, МЕРКИТЕ СА РЕЛЕВАНТНИ НА ПОУ ЦЕННОСТИТЕ, ИМАТ ВИСОК ПОТЕНЦИАЛ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ И СА ПОЧТИ ИЗЦЯЛО ИЗПЪЛНЕНИ/ИЛИ ИЗПЪЛНЕНИ</p>	НЕ	НИСКА	СРЕДНА	трансформир	НЕСТАРТИРА	ОГРАНИЧЕНА	В	ИЗПЪЛНЕН		
<p>16. Интегриране на превантивните инструменти по околна среда с корпоративните политики чрез повишаване информираността на бизнеса</p>					Неясно				Със Неясно	Продължаване на работата на базата на постигнатото
<p>★ 17. Усъвършенстване на Единния портал за достъп до електронни административни услуги и надграждане с функциите на Единното звено за контакт.</p>									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото
<p>18. Актуализиране съдържанието на Регистрите за оперативна съвместимост</p>									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото
<p>19. Осигуряване на експлоатационна поддръжка на Единния портал за достъп до електронни административни услуги.</p>									В график	Продължаване на работата на базата на постигнатото
<p>20. Осигуряване на експлоатационна поддръжка на Регистрите за оперативна съвместимост</p>									В график	Продължаване на работата на базата на постигнатото
<p>22. Министерски съвет – модел за отворена администрация</p>										
<p>★ 22.1. Развитие на интернет страницата на МС за увеличаване на обхвата на информацията, достъпна за гражданите, задаване на добри практики за откритост и прозрачност, задаване на стандарти за информационните масиви и ресурси, използвани в администрацията на МС</p>									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото

Заглавие на мерките	Потенциално въздействие				Степен на изпълнение				Срокове	Следващи стъпки
	НЕ	НИСКА	СРЕДНА	трансформир	НЕСТАРТИРА	ОГРАНИЧЕНА	В	ИЗПЪЛНЕН		
<p>✦ ТАКА ФОРМУЛИРАНИ, МЕРКИТЕ СА РЕЛЕВАНТНИ НА ПОУ ЦЕННОСТИТЕ, ИМАТ ВИСОК ПОТЕНЦИАЛ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ И СА ПОЧТИ ИЗЦЯЛО ИЗПЪЛНЕНИ/ИЛИ ИЗПЪЛНЕНИ</p>	НЕ	НИСКА	СРЕДНА	трансформир	НЕСТАРТИРА	ОГРАНИЧЕНА	В	ИЗПЪЛНЕН		
<p>22.2 & 4. Министерски съвет – модел за отворена администрация — публикуване на вътрешните правила на работа и на финансовите отчети на ведомствата, второстепенни разпоредители с бюджетни кредити</p>									Със закъснение	Ревизиране на формулировката, за да бъде постижима и измерима
<p>22.3. Контрол и наблюдение на спазването на законовите изисквания за публичност и информираност чрез възлагане на функции на специализирано административно звено</p>					Неясно				Неясно	Ревизиране на формулировката, за да бъде постижима и измерима
<p>22. Министерски съвет – модел за отворена администрация</p>										
<p>✦ 22.4. Подобряване и публичност на Портала за обществени консултации (www.strategy.bg) за по-широко използване.</p>									В график	Продължаване на работата на базата на постигнатото
<p>✦ 22.5. Разширяване на обхвата за публично използване на информационната система за управление и наблюдение за използване на средствата от Структурните и Кохезионния фонд. Разширен обем на представената публична информация за реално постигане на индикаторите по проектите и оперативните програми и разширяване на възможностите за повторно използване на данните от системата, включително във файлови формати, позволяващи лесна машинна обработка на информацията</p>									В график	Продължаване на работата на базата на постигнатото
<p>23. Осигуряване на правилното прилагането на Закона за достъп до обществена информация чрез създаване на единни параметри за изготвяне и публикуване на актуалната информация от администрацията.</p>									Със закъснение	Продължаване на работата на базата на постигнатото

Tabel 2 | Translation?

Заглавие на мерките	Обобщение на резултатите
<ul style="list-style-type: none"> ★ ТАКА ФОРМУЛИРАНИ, МЕРКИТЕ СА РЕЛЕВАНТНИ НА ПОУ ЦЕННОСТИТЕ, ИМАТ ВИСОК ПОТЕНЦИАЛ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ И СА ПОЧТИ ИЗЦЯЛО ИЗПЪЛНЕНИ/ИЛИ ИЗПЪЛНЕНИ 	
<p>1. Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2012-2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: незначително • Изпълнение: изпълнена 	<p>Правителството одобри новата Стратегия за управление на външния дълг на 11 юли 2012 – от 2014 г. новият документ ще бъде обновяван ежегодно. Стратегията включва и мерки за постигане на по-голяма прозрачност и откритост на процеса на управление на външния дълг, включително предварително оповестяване емисионите политики, тримесечни календари, аукционите на държавни ценни книжа и др. Освен това Министерството на финансите публикува на уебсайта си месечен бюлетин за състоянието на държавния дълг. Изработването и публичността на стратегията са изключително важни за прозрачността и отчетността на управляващите по отношение на дълга, а така също укрепва и доверието на кредиторите, инвеститорите и международните рейтингови агенции. Но остава неясно по какъв начин мярката разширява подходите в управлението извън вече съществуващите практики. IRM консултантът препоръчва мониторинг върху прилагането на мярката</p>
<ul style="list-style-type: none"> ★ 2. Стратегия за НПО: • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: трансформираща • Изпълнение: изпълнена 	<p>Правителството изпълни този ангажимент – Стратегията за подкрепа развитието на гражданските организации в РБ в периода 2012-2015 година е изработена и одобрена през 2012 г. след продължителна и широка дискусия с НПО. Изработен е и План за изпълнение на стратегията и “Визия за създаване на механизъм за финансиране на гражданския сектор”. Правителството не е приложило нито една мярка от приетите документи. Стратегията е добро начало за постигането на по-представителен модел на участие в политическия процес. Нова мярка, насочена към изпълнение на стратегията и съпътстващите я документи, да бъде включена в следващия ПОУ план.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ★ 3. Промени в бюджетното законодателство: • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: трансформираща • Изпълнение: изпълнена 	<p>Правителството е изпълнило този ангажимент – през 2013 бе приет нов Закон за публичните финанси/ЗПФ/, който влезе в сила от 1 януари 2014 г. ЗПФ консолидира и всички съпътстващи регулации, свързани с държавния бюджет, и разширява възможностите за диалог и прозрачността на бюджетния процес. Законът предвижда нови задължения на Министъра на финансите, въведени са санкции в случаите, когато отговорни лица не спазват сроковете за предварително публикуване на предвидената информация съобразно предписанията. В изпълнение на мярката в края на 2012 МФ публикува първия си годишен бюлетин “Бюджет на гражданите” 2013. Интервюираните заинтересовани страни и IRM консултантът препоръчват правителството да включи в следващия ПОУ план преформулирана мярка, насочена към усъвършенстване на ЗПФ</p>
<p>5. Публикуване на доклади за данъчните разходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: незначително • Изпълнение: изпълнена 	<p>Правителството е изпълнило този ангажимент и неговото прилагане е продължаващ процес. Министерството на финансите е публикувало два Доклада за данъчните разходи за периодите: 2007–2009 и 2010–2011. Последният представя по разбираем начин дефинициите на основните понятия, основанията и процеса на разработване на този отчет. Оценката на данъчните разходи е ключов фактор за фискалната политика и по-доброто разпределение на публичните финанси. Докладът за бюджетните разходи е и база за оценяване на ефективността на данъчната система като цяло и като определен вид данъчни разходи. Интервюираните и IRM консултантът препоръчват този ангажимент да бъде включен и в следващия ПОУ план. Необходимо и е организирането на информационна кампания, която да запознае граждани и организации с наличните и достъпни ресурси, доклади, отчети и регулярни практики, изпълнени като част от ПОУ ангажиментите, свързани с бюджетната прозрачност.</p>

Заглавие на мерките	Обобщение на резултатите
<p>6. Публикуване на доклади за резултати от данъчни ревизии:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: трансформираща • Изпълнение: ограничена 	<p>Формално мярката е изпълнена – публикувани са няколко информации за резултати от ревизии. IRM консултантът определя степента на изпълнение като “ограничена” заради изключително оскъдните данни и липсата на всякакъв анализ или пояснение към тях. Ако информацията за резултатите от данъчни ревизии е публична и навременна, тя би разширила прозрачността и отчетността на данъчната политика и цялостния държавен контрол върху нея. НАП би трябвало да изготвя регулярни тримесечни отчети, а така също и обобщен годишен доклад. Ангажиментът да бъде формулиран по-точно и детайлно и да бъде включен отново в следващия планов период. Експертите препоръчват и подобряване на административното управление на данъчните одити и укрепване на ангажираните с тази дейност отдели на НАП</p>
<p>★ 7. Стратегия за минната индустрия:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: трансформираща • Изпълнение: в значителна 	<p>Правителството е изпълнило почти изцяло тази мярка. Проект на Стратегия за минната индустрия е широко обсъждан със заинтересованите страни през 2012, но документът все още не е приет от МС. Няколко са причините за това забавяне: Промените в правителството: новото управляващо мнозинство следва свои приоритети и политики и забавяне, свързано и с изготвянето на екологичната оценка. Очаква се документът да подобри взаимодействието и сътрудничеството между централната, местната власт, представителите на бизнеса и гражданите. Прилагането на международните стандарти и практики, включително и тези, отнасящи се до прозрачността в процеса на разпределение на този публичен ресурс и приходите от него, би отговорило по-адекватно на очакванията и потребностите на обществото. IRM консултантът препоръчва тази мярка да бъде отново включена в следващия ПОУ план в редактиран вариант.</p>
<p>8. Закон за подземните богатства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: ограничена 	<p>Мярката е частично изпълнена – изготвен и внесен е ЗИД на Закона за подземните богатства/ЗПБ/, който да транспонира разпоредбите на Директива 2006/21/ЕС за управлението на отпадъците от добивната промишленост. Внесените изменения и допълнения са насочени към въвеждането на нови мерки, процедури и указания за превенция или редуциране на отрицателните ефекти върху околната среда и хората при управление на отпадъците в добивната промишленост. В съответствие с директивата се въвеждат и мерки, свързани с разширяване на прозрачността, отчетността и достъпа до информация. Ангажиментът ще бъде окончателно изпълнен след приемането на законопроекта на второ четене от Народното събрание/приет на първо четене в зала на 31.01.2014/</p>
<p>★ 9. Информационна система за подземните богатства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: трансформираща • Изпълнение: изпълнена 	<p>Мярката е частично изпълнена – създаден и публикуван е Национален концесионен регистър на уебсайта на МИЕ, включващ и национални, общински концесии и информация за концесионерите, за процедурите, конкурсите, концесионните плащания и др.. Но информационна система с данни за групите и статуса на подземните ресурси, находищата или специални карти все още не е разработена- проектът е в процес на одобрение, предстои стартирането му и вероятно ще приключи през 2015г. Наличието на този информационен ресурс е важна стъпка и към укрепване на гражданския контрол върху концесиите и тяхното управление. IRM консултантът препоръчва работата по тази мярка да продължи и в следващия планов период до изграждане и финализиране на Информационната система и цялата предвидена информация е публикувана там.</p>

Заглавие на мерките	Обобщение на резултатите
<p>10. Прозрачност на управлението на подземните богатства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: нестартирала 	<p>IRM консултантът не намери достатъчно информация за изпълнението на тази мярка, а и Докладът на МС за изпълнение на плана за действие също не коментира този ангажимент. Изпълнението на мярката би могло да подобри процеса на управление на подземните богатства – включването на граждански организации и академични експерти в процеса на контрол би довело до редуциране на корупционните практики. IRM консултантът препоръчва ангажиментът да бъде включен в следващия планов период, но с преформулиране и ясно дефинирани мерки и срокове.</p>
<p>11. Оценка на въздействие на нормативните актове:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: ограничена 	<p>На 11 юни 2013 МС одобри промени в ЗНА и в правилата за работа на МС, които изискват всички проектодокументи на МС да бъдат придружавани с предварителна оценка на въздействието и обобщена информация за всички постъпили предложения на Портала за обществени консултации. Изработването на предварителна оценка на въздействието на нормативните актове е изключително важно за подобряване качеството на законовата база, а и за предотвратяване на прокарването на сенчести интереси. Тази практика би гарантирала и по-голяма предвидимост на развитието и ефективността от определени политики. Необходим е контрол върху спазването на последните разпоредби.</p>
<p>★ 12 & 21. Национална здравна информационна система:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: трансформираща • Изпълнение: в значителна степен 	<p>Национално-осигурителната здравна каса разработи Национална здравно-информационна система, където гражданите могат да проверят онлайн личните си здравни досиета, правата на пациентите, списъци на специалисти и медикаменти, законодателство в здравната сфера, правата на пациентите. Новата информационна система предоставя нови услуги и гарантира възможността граждани, организации, бизнес и институции да мониторира и контролира услугите и някои от средствата, вложени в здравеопазването. НЗОК планира предоставянето на нови онлайн услуги от началото на 2014 – предстои въвеждане на издаването на онлайн направления и рецепти.</p>
<p>13. Аутсорсване на дейности към бизнеса:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: неясна • Потенциално въздействие: незначително • Изпълнение: неясно 	<p>Няма информация за изработен анализ на саморегулиращите се сектори или идентифициране на такива – подходящи за аутсорсване. Формулировката на мярката не показва съответствие с предизвикателствата и ценностите на инициативата ПОУ. IRM консултантът препоръчва мярката да не бъде включвана в новия план за действие – не е ясно как дейността се съотнася към принципите за достъп до информация, участие и отчетност</p>
<p>14. Подобряване на практиката на консултиране:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: незначителна • Изпълнение: в значителна степен 	<p>Правителството почти изцяло е изпълнило тази мярка. Процесът на консултиране не е новост в политическия дебат – това е много добре и отдавна установена практика. По изискванията на Закона за нормативните актове всеки проект за нормативен документ се публикува на Портала за обществени консултации за минимум 14-дневен период за предложения и коментари. IRM консултантът препоръчва правителството, а и гражданските организации да насочат усилията си за постигането на повече отчетност и прозрачност на консултативните съвети, на работните срещи на представителите на управляващите на всички нива на властта и на консултативния процес като цяло:</p>
<p>15. Дискусионни форуми по КСО D:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: незначително • Изпълнение: ограничена 	<p>Мярката е частично изпълнена. През 2012 Министерството на икономиката и енергетиката и Министерството на труда и социалната политика са организирали няколко семинара, посветени на корпоративната социална отговорност. Гражданските организации са били доста активни – организирали са редица обучения и събития през отчетния период. Не е възможно да се измери как планираните обучения и дискусии върху КСО биха спомогнали за постигане на желаното укрепване на влиянието и ефективността на КСО. Мярката до голяма степен не съответства на предизвикателствата и ценностите на ПОУ. Интервюирани НПО представители и IRM консултантът не препоръчват включването на мярката в следващия ПОУ план.</p>

Заглавие на мерките	Обобщение на резултатите
<p>16. Интегриране на превантивни инструменти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: незначителна • Изпълнение: в значителна степен 	<p>Министерството на околната среда и водите е създадо Национално информационно бюро, което предоставя информация за стандартите за управление на химикалите и законовите изисквания към компаниите, оперира Въпроси&Отговори секция на уебсайта, предлага консултации и помощ при прилагането на EMAS и др. при малки и средни предприятия . Недостатъчното финансиране е било основна пречка за пълното прилагане на мярката, същият фактор е бариера и пред частните компании, които биха искали да се регистрират по международните стандарти. Доброто сътрудничество между МОСВ и бизнеса би могло да продължи и без мярката да бъде включвана в следващия ПОУ план.</p>
<p>17 & 19. Единен портал за електронни услуги</p>	
<p>★ 17. Подобряване на портала:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: в значителна степен 	<p>Формално правителството е изпълнило този ангажимент – Единният портал за достъп до електронни административни услуги е надграден с функциите на Единно звено за контакт, според експерти неговата поддръжка е осигурена до февруари 2014 г. Но засега порталът не предоставя предвидените услуги. Изпълнението на мярката е стъпка към подобряване предоставянето на публични услуги, която би довела до редуциране на: разходите, корупционните практики, времето за получаване на услугите. Мярката е и необходима стъпка към стартиране на електронното правителство и работата по нея трябва да продължи.</p>
<p>19. Оперативна поддръжка:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: незначителна • Изпълнение: изпълнена 	
<p>18 & 20 Регистри за оперативна съвместимост</p>	
<p>18. Актуализиране:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: в значителна нестартирала 	<p>Първата мярка не е изпълнена, а мярка 20 е завършена.Първата мярка е насочена към постигане на оперативна съвместимост на данните и системите.Достъп до регистрите и електронните услуги е важна крачка към подобряване на публичните услуги, разширяване на прозрачността и намаляване на корупцията.Осигуряването на експлоатационната поддръжка и съвместимост на регистрите е необходимо предварително условие за функционирането им и за предоставянето на електронни услуги, което ще бъде и фокус на усилията през настоящата година. Препоръчително е мярката да бъде отново включена и в следващия план</p>
<p>18. Оперативна поддръжка:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: незначителна • Изпълнение: изпълнена 	

Заглавие на мерките	Обобщение на резултатите
22. & 4. Министерски съвет — Модел на открита администрация	
<p>★ 22.1. Подобряване на уебсайта:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: в значителна степен 	<p>Усъвършенстването на уебсайта на МС и Портала за обществени консултации е непрекъснат процес, разширява се и количеството предоставяна информация. Въпреки това обаче все още бързият и лесен достъп до информацията не е възможен. Все повече документи и отчети, свързани с бюджетната прозрачност, се публикуват, системата SEBRA дава данни за ежедневните плащания, но и тези данни трябва да бъдат изготвени в лесен за ползване формат, а и на разбираем за потребителите език. Всички проектодокументи се публикуват и коментират на ПОК, разширява се и се обогатява и Информационната система за управление и наблюдение на ЕС и структурните и кохезионните фондове UMIS. Всички тези мерки имат висок потенциал за въздействие и промяна. В следващия период е необходимо да се улесни използването на публикуваната информация, финансовата прозрачност и на второстепенните разпоредители на бюджетни средства, за да се обогати информацията и за ефективността на консултативните съвет, да се организира и кампания за повишаване информираността на граждани и институции за инициативата ПОУ и да се разшири гражданският контрол върху изпълнението на ПОУ плана.</p>
<p>22.2. Публикуване на финансови отчети:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: трансформираща • Изпълнение: ограничена 	
<p>22.3. Мониторинг и контрол:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: неясно 	
<p>★ 22.4. Усъвършенстване на портал:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: изпълнена 	
<p>★ 22.5. Разширяване на информационната система :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: трансформираща • Изпълнение: изпълнена 	
<p>23. Промени на Закона за достъп до информация :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Релевантност на ПОУ ценности: явна • Потенциално въздействие: средна • Изпълнение: в значителна нестартирала 	<p>Правителството не е започнало изпълнението на тази мярка, а по време на представянето и обсъждането на Доклада за оценка на изпълнението на Плана за действие пред КВГОД участниците бяха информирани, че се обсъжда концепция за въвеждане на нови стандарти на информацията, свързани с Директива 2003/98/ЕС. Тъй като мярката не е формулирана ясно, не може да се прецени точно какво би било потенциалното въздействие. IRM консултантът препоръчва текстът на мярката да бъде формулиран ясно и измеримо и включен в следващия ПОУ план. Усилията би трябвало да бъдат насочени и към изпълнение на Стратегията за развитие на държавната администрация по отношение на отворените данни.</p>

ПРЕПОРЪКИ

Консултативен процес върху новия ПОУ план:

- Консултациите да включат повече заинтересовани страни, като НПО участват активно и на всеки етап на формулиране на приоритетите, планирането, изпълнението, мониторинга и оценяването .
- Провеждане на кампания за повишаване информираността на гражданите за ПОУ.
- КВГОД може да играе ключова роля в процеса на обсъждане на бъдещите ангажменти.

Формулировка на мерките

- Мерките, включени в следващия ПОУ план, да бъдат по-ясно дефинирани – т.е. да бъдат измерими, да се посочва по-точно очакваният краен резултат и сроковете за изпълнението им.

Мерки, насочени към активно въвличане на гражданите в процеса на формиране на политики:

- Изпълнение на Стратегията за развитие на НПО - така държавата ще помогне за изграждането на капацитет на гражданските организации и ще си създаде истински силен и експертен партньор в процеса на вземане на решения. Създаването на независим от донори чисто вътрешен модел на финасиране ще даде възможност за създаването на представителни и устойчиви организации.
- Консултативните съвети би трябвало да публикуват информация за състава си, дневния ред на заседанията, стенограми или поне протоколи, взетите решения, приетите предложения на НПО.
- Представителите на НПО – участници в КС, е добре да се отчитат за ефекта от своята работа и да представят резултатите от това сътрудничество.
- Широка информационна кампания за информиране на гражданите относно предоставените източници на информация за управлението и за възможностите гражданите да се включат активно в процеса на изработване на политики.

Законодателни промени

- Честни и стриктни правила за контрол върху използването на държавната субсидия от политическите партии.
- Нов Изборен кодекс/

Условия за участие: 2012

За да участва в ПОУ, правителствата трябва да демонстрират гооვნост, покривайки минималните критерии по ключовите индикатори на откритото управление. За повече информация, моля, използвайте следния уебсайт: <http://www.opengovpartnership.org/eligibility>. Това е 4-индикаторната скала .:

Бюджетна прозрачност:
(2 ОТ 4)

Достъп до информация:
(4 ОТ 4)

Публичност на доходите:
(4 ОТ 4)

Гражданско участие:
8.82 of 10
(4 ОТ 4)

Людмила Георгиева е завършила философия в СУ „Св. Кл. Охридски“. Консултант и преподавател по Политическо застъпничество и Взаимодействие между управляващи и граждански организации. Основател на Фондация Обща кауза и лидер на успешни застъпнически кампании. Автор на книгата За лобизма с любов и други публикации, посветени на гражданското участие в процесе на вземане на решения.

Целта на Партньорство за открито управление/ПОУ/ е правителствата да се ангажират с

конкретни ангажменти за повече прозрачност и гражданско участие, антикорупционни действия, използване новите технологии за усъвършенстване на управлението. Независимият механизъм за оценка представя степента на изпълнение на Планове за действие за укрепване на диалога и отчетността.

I | Увод

ОСНОВНИ ИЗХОДНИ БЕЛЕЖКИ

Партньорство за открито управление (ПОУ) е доброволна, многокомпонентна международна инициатива, която цели да осигури конкретни ангажименти от страна на правителствата към техните граждани за насърчаване на прозрачността, овластяване на гражданите, борба с корупцията и усвояване на нови технологии за укрепване на управлението. За постигането на тези цели ПОУ предоставя международен форум за диалог и споделяне между правителствата, организациите на гражданското общество и частния сектор, като всеки от тях допринася за постигане на общата цел, упражняването на Откритото управление. Заинтересованите страни в ПОУ включват участващите правителства, както и лица от гражданското общество и частния сектор, които поддържат принципите и мисията на ПОУ.

Въведение

България официално започва да участва в ПОУ през септември 2011 г., когато Румяна Бъчварова, началник на Кабинета на министър-председателя (МП), обяви намерението на правителството за присъединяване. За да участват в ПОУ, правителствата трябва да демонстрират ясен ангажимент към отваряне на управлението чрез спазване на набор от минимални критерии за оценка на ключовите измерения на Откритото управление, които са от особено значение за увеличаване на отзивчивостта от страна на правителството, укрепване ангажирането на гражданите и борба с корупцията. Индикаторите, разработени от организации, различни от ПОУ, целят да се определи степента на напредъка на страната по всяко от измеренията, с точки, които се присъждат, както е описано по-долу. България влезе в партньорство, надхвърляйки минималните изисквания за допустимост, с високи резултати по всеки от критериите.

По време на присъединяването страната ни има резултат 2 от възможни 4 за Отворения бюджет¹, и 4 от 4 възможни за Закона за достъп до информация², най-високото възможно ранжиране по оповестяване имуществото на висши държавни служители³, както и резултат от 8.82 от възможни 10 в подкласацията за граждански свободи на Индекса за демокрация, поддържан от Economist Intelligence Unit⁴.

Всички участващи в ПОУ правителства трябва да разработят планове за действие на страните в ПОУ, които да разработят конкретни ангажименти през първоначалния двугодишен период. Правителствата трябва да започнат плановете си за действие („екшън плановете“) чрез споделяне на наличните усилия, свързани с набор от пет „Важни предизвикателства“, включително текущи програми и специфични стратегии за Отворено управление. (Виж раздел 4 списък на сфери на Важни предизвикателства) Плановете за действие трябва да включват ангажиментите на всяко правителство по ПОУ, които се простират отвъд управленската

практика по отношение на съответното голямо предизвикателство. Тези ангажименти могат да надграждат върху съществуващите усилия, да идентифицират нови стъпки за завършване на текущите реформи или да предприемат действия в изцяло нова област.

Заедно с друга кохорта от две страни от ПОУ, България разработи своя национален план за действие от януари до април 2012 г. Началната дата за стартиране на плана за действие беше официално 1 юли 2012 г. - декември 2013 г. По време на писането (декември 2013 г.) България още не е публикувала доклада си за самооценка, въпреки че той е одобрен от Министерския съвет на 27 ноември. Според графика на ПОУ⁵ държавните служители и членовете на гражданското общество трябва да разработят новия план до април 2014 г., като започнат консултации през януари 2014 г.

Съгласно изискванията на ПОУ, Независимият механизъм за оценка (НМО) на ПОУ в партньорство с опитен, независим местен изследовател за извършване на оценка на развитието и прилагането на първия план за действие на страната. В България НМО си партнира с Людмила Георгиева, независим изследовател с опит в управлението, който е автор на този доклад за напредъка. Целта на НМО е да информира за постоянния диалог около разработването и изпълнението на бъдещите ангажименти във всяка страна, участваща в ПОУ.

Институционален контекст

Г-жа Румяна Бъчварова, началник на Кабинета на Министър-председателя (МП) и секретар на Съвета по развитие, е била ключово лице за ПОУ в България. Съветът по развитието е орган, който включва всички министри. Той е отговорен за изготвяне на проектополитиките, свързани с инициативата, както и координиране дейностите по ПОУ. Правителството създаде Съвета за развитие на 6 март 2010 г., съгласно Постановление 110.

В момента Съветът за развитие включва шест министри и има следните основни функции: управлява изпълнението, мониторинга и контрола върху Националната програма за развитие България 2020; координира и осигурява съответствието на националните секторни политики и програми на регламентите и изискванията на Европейския съюз (ЕС); предлага нови политически приоритети на Министерския съвет (МС); дефинира приоритетите, свързани с публичните инвестиции и инфраструктурното развитие.

Поради предсрочните парламентарни избори три различни правителства взеха участие в планирането, приложението и оценката на плана за действие. През периода на оценяването началникът на Кабинета на МП отговаряше за изготвянето на Доклада за оценка на изпълнението. Докладът е представен на 28 ноември на изслушване по време на среща на парламентарната Комисия за взаимодействие с гражданите организации и движения (КВГОД). Министър Десислава Терзиева на Министерството на регионалното развитие на РБ отговаря лично за дейността по ПОУ в България.

Методологически бележки

Изследователят на НМО проучва ключови документи, предоставени от националните правителства: първия национален план за действие⁶, доклада за изпълнението на първия план за действие⁷.

МС одобри доклада за самооценка на България на 27 ноември 2013. Докладът на НМО се основава на проучване, срещи и интервюта с широк спектър от правителствени служители, сътрудници на парламентарни комисии, депутати, неправителствени организации (НПО) и експерти. Началникът на Кабинета на министър-председателя предоставя допълнителни коментари и информация за процеса на разглеждане на постигнатото в

България. Изследователят на НМО организира два форума на заинтересовани страни: Първият се проведе на 3 октомври 2013 г. 29-те участници включваха директори на различни отдели в администрацията на девет общини. Вторият форум се състоя по време на заседание на КВГОД в парламента на 28 ноември 2013 г., по време на което бе представен и обсъден Докладът на МС за оценка на изпълнението на Плана за действие.

В хода на обсъждането участниците дискутираха изпълнението на ангажиментите, бъдещите ПОУ приоритети, гражданското участие в ПОУ, а така също и Доклада на МС за изпълнението на първия план за действие.

---

¹ Open Budget Partnership, Open Budgets Change Lives (Washington, DC: Open Budget Partnership, 2012). <http://bit.ly/V5dcPI>

² <http://www.right2info.org/laws/constitutional-provisions-laws-and-regulations#section-19>

³ Simeon Djankov, Rafael La Porta, Florencio Lopez-de-Silanes, and Andrei Shleifer, "Disclosure by Politicians," (Tuck School of Business Working Paper 2009-60, 2009): <http://bit.ly/19nDEfK>; Organization for Economic Cooperation and Development (OECD), "Types of Information Decision Makers Are Required to Formally Disclose, and Level Of Transparency," in Government at a Glance 2009, (OECD, 2009). <http://bit.ly/13vGtqS>; Ricard Messick, "Income and Asset Disclosure by World Bank Client Countries" (Washington, DC: World Bank, 2009). <http://bit.ly/1clcklyf>

⁴ Economist Intelligence Unit, "Democracy Index 2010: Democracy in Retreat" (London: Economist, 2010). Available at: <http://bit.ly/eLC1rE>

⁵ www.opengovpartnership.org/sites/default/files/attachments/OGP%20Calendar%20For%20All%20Countries.docx

⁶ <http://bit.ly/1dabTbp>

⁷ <http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=4189>

II | Процес на изготвяне на плана

Информация за изготвянето на плана е получена при срещи с представители на НПО и проучване на уебсайта на ПО. Според интервюираните работната платформа за предоставяне на НПО предложенията не е била широко популяризирана според организациите

Страните - участнички в ПОУ, провеждат консултации по време на изработването на плана и според публикациите на ПОУ е необходимо:

- Детайлите и графиката за провеждане на публичните консултации да бъдат публикувани /поне онлайн /преди началото на процеса
- Да се привлекат в процеса местната общност, включително гражданското общество и частният сектор, стремейки се към получаване на широк кръг от мнения; да предоставят обобщена информация за резултатите от консултациите и дори личните мнения, получени онлайн
- Широка информационна кампания за инициативата ПОУ, за да се разшири

максимално кръгът на участниците в процеса на консултации

- Специални мерки, включително онлайн и персонални консултации, за да се гарантира достъп на гражданите до механизмите за участие

Петото изискване на ПОУ в секцията Статии върху управлението е свързано с част "III: Консултации по време на изпълнението на плана":

- Страните трябва да създадат форум, за да гарантират регулярни консултации, включващи максимален кръг от заинтересовани страни

Информацията за проведените консултации преди и по време на изпълнението на ПОУ плана е обобщена в следната Таблица 1:

Таблица 1 | Консултации по Плана за действие

Фаза от Плана за действие	Изисквания на ПОУ	Приложило ли е правителството тези изисквания
По време на изготвянето	График и процес: Предварително оповестяване Prior availability	Да
	График: Онлайн	Не
	График: други канали	Не
	График: Връзки	http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=5&y=&m=&d=
	Предварително съобщение	Не

	Дейности по публично осведомяване	Не
	Онлайн консултации	Да
	Онлайн консултации: Връзка	Не е достъпен към момента
	Индивидуални консултации	Да
	Обобщена информация за коментарите	Да
	Обобщена информация за коментарите: Връзка	http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=5&y=&m=&d=
По време на изпълнение то	Форум	Не

Предварително оповестяване на консултациите

Правителството е публикувало ограничено количество информация за проведените консултации на Портала за обществени консултации: Обобщена информация за предложенията на НПО, три становища на НПО, информация за инициативата ПОУ и процеса на консултации. Не са били организирани публични събития, където да бъдат дискутирани ПОУ приоритетите на България.¹

Качество и обхват на консултациите

Според интервюираните участници в процеса правителството е разполагало с кратко време за консултиране и изработване на ПОУ плана и затова процесът на обсъждането е бил ограничен. Дискусиите са включвали предимно индивидуални срещи и разработване на специална секция за онлайн предложения на уебсайта на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията /МТИТС/, където граждани и организации са имали възможност да публикуват коментари и становища (36 постъпили предложения на НПО). Тази секция не е достъпна към момента,

но обобщение на НПО предложенията са публикувани на ПОУ секцията в Портала за обществени консултации.² Три НПО предложения са включени в плана:

- Публичност на вътрешните правилници за работа и финансовите отчети за разходите на второстепенните разпоредители на бюджетни средства;
- Публикуване на месечни отчети за разходите по Държавния бюджет;
- Създаване на Регистър на концесиите в минната промишленост.

Според интервюираните правителството е формирало Обществен съвет към МТИТС, който е заседавал два пъти. Няма протоколи, друга информация или списък на участниците в тези събрания. Според интервюираните участници са били: представители на правителството, Национално сдружение на общините в РБ /НСОРБ/, Институт за пазарна икономика/ИПИ/, Отворено общество, профсъюзи, работодателски организации, бизнесът и др..

На форумите, организирани от IRM консултанта, участниците дискутираха възможностите за структуриране на диалога с управляващите, така

че да се привлекат колкото се може по-широк кръг участници и експертиза.

През следващата година от участието на РБ в инициативата и в резултат на по-широк консултативен процес управляващите институции би трябвало да предприемат нови стратегически стъпки, насочени към укрепване на ефективността на сътрудничеството с гражданските организации.

---

¹ <http://www.strategy.bg/Articles/List.aspx?lang=bg-BG>

² <http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&id=5&y=&m=&d=>

III | Процес: Консултации по време на изпълнението

Според интервюираните представители на управляващите и НПО не са провеждани консултации по време на изпълнението.

Ангажимент на страните - участнички в ПОУ, по време на изпълнението на плана е правителствата да организират различни форуми, за да осигурят консултации с широк кръг заинтересовани страни. Тази секция обобщава информацията.

Консултативен процес

Според интервюирани представители на правителството промените в управлението в резултат на предварителните избори е

препятствало по-широк консултативен процес по време на изпълнението на плана. Инициативата и участието на България в ПОУ не е добре позната в страната и няма и силен външен натиск от страна на граждански организации да участват в мониторинговия процес.

Източници

Интервюта с Румяна Бъчварова, Антоанета Цонева, Гургана Жулева

IV | Изпълнение на мерките

Всички участващи в ПОУ правителства развиват национални планове за действие по ПОУ, в които се разработват конкретните ангажименти през първоначалния двугодишен период. Правителствата започват плановете си за действие на ПОУ, споделяйки съществуващите усилия, свързани с избраните от тях Важни предизвикателства, включително стратегиите за отворено управление и текущите програми. Плановете за действие очертават ангажиментите на правителствата, свързани с ПОУ, които надхвърлят границите на съществуващите практики в съответната сфера на политика. Мерките могат да бъдат насочени към надграждане на съществуващи модели, да идентифицират нови стъпки за извършване на реформи или пък да планират действия в изцяло нова област.

Ангажиментите по ПОУ трябва да бъдат структурирани около набор от пет Важни предизвикателства, пред които са изправени правителствата. ПОУ признава, че всички страни започват от различни бази. Страните са натоварени с подбора на Важни предизвикателства и съответните им конкретни ангажименти, свързани преди всичко с уникалния контекст на дадената страна. Нито един план за действие, стандарт или специфични задължения не следва да бъдат налагани на която и да било държава.

Петте Важни предизвикателства са:

1. Подобряване на публичните услуги — мерки, насочени към целия спектър от услуги, включително здравеопазване, образование, наказателно правосъдие, водоснабдяване, доставка на електроенергия, телекомуникации и всяка друга съответна сфера, чрез стимулиране подобрението на обществените услуги или иновации на частния сектор.

2. Укрепване на публичния интегритет — мерки, насочени към редуциране на корупцията, етичните стандарти на публичния живот, достъп до информация, реформа на

финансирането на изборни кампании, както и свободата на медиите и гражданското общество.

3. По-ефективно управление на публичните ресурси — мерки, насочени към бюджети, обществени поръчки, природни ресурси и помощите от чужбина.

4. Създаване на по-безопасни общности — мерки, насочени на обществената сигурност, безопасността на селищата, реакцията при бедствия и кризи, както и заплахи за околната среда.

5. Повишаване на корпоративната отговорност — мерки, насочени към корпоративната отговорност по въпроси като околната среда, борбата с корупцията, защитата на потребителите и ангажираност с проблемите на общността.

Докато по своята същност конкретните ангажименти в рамките на всяко предизвикателство трябва да бъдат гъвкави и да отразяват уникалните обстоятелства на страната, ангажиментите по ПОУ трябва да бъдат свързани с ценностите на ПОУ, изложени в Изискванията за управлението на ПОУ и Декларацията за Отворено управление,

подписана от всички страни - участнички в ПОУ. НОМ издава следните насоки за оценка на значението на основните ценности на Откритото управление:

Достъп до информация

- отнасят се до информация, която се държи от правителството;
- не се ограничават само до данни, но се отнасят за цялата информация;
- може да се покриват както проактивни, така и реактивни източници на информация;
- може да се отнасят до укрепване на правото на информация; и
- трябва да предоставят открит достъп до информация (тя не трябва да бъде привилегирована или вътрешна само за правителството).

Гражданско участие – правителствата се стремят да мобилизират гражданите да участват активно в обществения дебат, да правят предложения и така да допринасят за установяването на по-отговорно, иновативно и ефективно управление:

- отворен към всички заинтересовани членове на обществеността процес на вземане на решения; такива форуми са обикновено “отгоре надолу”, което означава, че са създадени от правителството (или от участници, упълномощени от правителството) с цел да информира процеса на вземане на решения;
- често включват елементи на достъпа до информация, имащи за цел да гарантират значим принос от страна на заинтересованите членове на обществеността;
- често включват разширяване правото на гражданите да бъдат изслушани, което не предполага непременно и правото да се вслушат в предлаганото от тях.

Отчетност – налице са правила, наредби и механизми, които призовават правителствените актьори да обосновават действията си, да отговарят на критиките или изискванията, отправени към тях и да поемат отговорност за неизпълнението на закони или ангажименти. Като част от откритото управление, тези задължения имат “отворен” характер, което означава, че не са чисто вътрешни системи за отчетност

Технология и иновации — ангажименти за технологиите и иновациите:

- насърчаване на нови технологии, които предлагат възможности за споделяне на информация, участие на обществеността и сътрудничество.
- трябва да публикуват повече информация по такъв начин, че да дават възможност на хората както да разберат какво правят техните правителства, така и да окажат влияние върху решенията;
- би могло да се поеме ангажимент за поддържане на способността както на правителствата, така и на гражданите да използват технологии за откритост и отчетност;
- би могло да подкрепят използването на технологията както от страна държавните служители, така и на гражданите.

Страните могат да съсредоточат своите ангажименти на национално, местно и/или регионално ниво — там, където според тях усилията за Отрито управление биха постигнали най-голямо въздействие. Като признават, че реализирането на ангажиментите по ПОУ е често дългогодишен процес, когато това е възможно, правителствата трябва да посочват срокове и критерии за ангажиментите си, които показват какво трябва да се извърши през отделните етапи от прилагането на мярката – т.е. за всяка една година.

Този раздел описва подробно всеки един от ангажиментите, включени в първоначалния план за действие в България.

Редица ангажименти са свързани с едно важно събитие, докато други – с по няколко важни събития. При последните случаи тези важни събития са били оценени заедно, за да се избегне повторението и да позволи на заинтересованите страни да се ориентират по-лесно. Докато повечето индикатори към фактологията на всеки ангажимент са очевидни, редица показатели за оценка заслужават по-нататъшно обяснение.

Релевантност: Изследователят към НМО оценява всеки ангажимент според адекватността му на ценностите и Важните предизвикателства на ПОУ.

- *Ценности на ПОУ:* някои ангажименти във връзка с ПОУ са неясни в тяхната релевантност на ценностите на ПОУ. С цел идентифициране на такива случаи, изследователят към НМО прави преценка на основата на внимателен прочит на текста, свързан с ангажиментите. По такъв начин се определят мерките, които изразяват по-добре връзката с основните проблеми на откритостта.
- *Предизвикателства:* Някои от мерките може да съответстват на повече от едно ПОУ предизвикателство, но консултантът маркира само това, отбелязано от правителството.

Амбиция:

- *Потенциално въздействие:* от страните - участнички в ПОУ, се очаква да очертаят амбициозни ангажименти (с нови или вече съществуващи дейности), които разширяват управленската практика отвъд съществуващата вече изходна позиция. За да допринесе за една широка дефиниция на амбициите, изследователят на НОМ преценява доколко даден ангажимент може

да бъде потенциално преобразуващ в дадена сфера на политиката. Това се основава на установеното от изследователя и неговия опит като експерт по публични политики.

- *Нови или вече съществуващи:* Изследователят отбелязва също така чрез неутрален подход дали ангажиментът се основава на действие, което предшества плана за действие.

Срокове

- *Прогноза за завършване:* изискванията към управлението на ПОУ насърчават страните да съпроводят ангажиментите с ясни резултати и срокове. В случаите, когато тази информация не е налична, изследователят към НОМ прави възможното най-добро съждение въз основа на доказателствата относно това, колко далеч може да стигне евентуално осъществяването на ангажимента в края на периода.

Общ преглед на плана за действие

Интервюираните заинтересовани страни считат, че планът за действие е амбициозен по отношение на броя ангажименти, но не и на новите ангажименти. В началото ПОУ беше нова и неизвестна инициатива както за гражданите, така и за институциите. Според интервюираните заинтересовани страни при разработването на плана за действие правителството е включило главно вече съществуващи ангажименти или мерки, които са постижими и има осигурено финансиране, необходимо за тяхната реализация.

1 | Нова Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2012-2014 г

Новата Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2012-2014 г. – синтезира най-общите насоки за политиката по управление на държавния дълг в тригодишен период. Публичното ѝ оповестяване ще осигури условията за прозрачност и отчетност при управлението на държавния дълг.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на финансите		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Висока (Формулировката на мярката е ясна, измерима, проверима и улеснява оценката на изпълнението.)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване на публичните услуги, по-ефективно управление на публичните ресурси		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	X		X	Не
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече съществуващо		Потенциално въздействие Незначително (Мярката е малка, но позитивна стъпка в съответната област на политика)		
Ниво на изпълнение				
Начало: 2012	Краен срок: 2014	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Поддържане и мониторинг на изпълнената мярка				

Какво се случи?

Правителството одобри новата Стратегия за управление на външния дълг на 11 юли 2012 г. – от 2014 г. новият документ ще бъде обновяван ежегодно. Стратегията дефинира основната цел на политиките на управлението на дълга с оглед осигуряването на устойчивост и предвидимост на публичните плащания в тригодишен период на действието си 2012-2014. Целта, формулирана в документа, е осигуряване на необходимите средства за финансиране на държавния бюджет и рефинансиране на дълга в обръщение при оптимална цена и степен на риск.

Стратегията включва и мерки за постигане на по-голяма прозрачност и откритост на процеса на управление на външния дълг, включително предварително оповестяване на емисионите политики, тримесечни календари, аукциони на Държавни ценни книжа /ДЦК/ и др.

Документът включва:

- Основни принципи на управлението на държавния дълг,
- Анализ на макроикономическата ситуация в страната,
- Анализ на потенциалните вътрешни и външни рискове, свързани с държавния дълг,
- Информация, даваща възможност за оценка на финансовите рискове и прогнозни тенденции, свързани с дълга

Освен това Министерството на финансите публикува на уебсайта си месечен бюлетин за състоянието на държавния дълг и изработи Централен регистър на общинския дълг. Правителственият годишен доклад също се публикува регулярно на сайта на МФ.

Има ли значение?

Правителството изработва и публикува стратегии за управление на държавния дълг от 2003 година. Наличието на този документ редуцира риска и гарантира по-голяма степен на предвидимост и планиране на публичните финанси.

Изработването и публичността на стратегията са изключително важни за прозрачността и отчетността на управляващите по отношение на дълга, а така също укрепва и доверието на кредиторите, инвеститорите и международните рейтингови агенции. Но остава неясно по какъв начин мярката разширява подходите в управлението извън вече съществуващите практики.

Няма информация за честотата на ползване на документа от организации и граждани по време на изпълнението на Плана за действие.

Следващи стъпки

IRM консултантът препоръчва мониторинг върху прилагането на мярката, като се обърне по-специално внимание на:

- Информацията върху текущото изпълнение на Стратегията за управление на държавния дълг
- Периодичността и съдържанието на публикуване на информационния бюлетин

Мярката да бъде отново включена в следващия план за действие.

Източници

- <http://www.minfin.bg/en/page/68>
- <http://www.minfin.bg/en/statistics/?cat=2>
- <http://www.minfin.bg/bg/statistics/1>
- <http://www.minfin.bg/bg/page/324>
- <http://www.minfin.bg/en/statistics/2>

2 | Разработване на цялостна визия и стратегия за развитието на гражданските организации в Република България.

Разработване на цялостна визия и стратегия за развитието на гражданските организации в Република България. Целта е определяне на възможности за финансиране на организациите, за които няма законово уредена действаща практика за партньорство с държавата и общините, постигане на повече прозрачност на средствата от бюджета, предназначени за НПО.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на европейските фондове		
	Подкрепяща институция	Министерство на финансите		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Висока (Формулировката на мярката е ясна, измерима, проверима и улеснява оценката на изпълнението.)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Повишаване на публичния интегритет		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	Х	Х	Х	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече Нова		Потенциално въздействие Трансформираща (Мярката установява промяна, която потенциално може да реформира обичайната практика в съответната област)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: 2012	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Нова мярка на базата на изпълнената				

Какво се случи?

Правителството изпълни този ангажимент – Стратегията за подкрепа развитието на гражданските организации в РБ в периода 2012-2015 година е изработена и одобрена през 2012 г. след продължителна и широка дискусия с НПО.

Стратегията включва сериозни мерки, насочени към:

1. Създаване на благоприятна среда за участие на НПО в процеса на изработване на политики;
2. Осигуряване на финансова устойчивост на структурите на гражданското общество;
3. Изграждане на ефективно партньорство между държавата и гражданските организации.

Правителството изработи и публикува План за изпълнение на стратегията и “Визия за създаване на механизъм за финансиране на гражданския сектор” – също публикувани на Портала за обществени консултации/ПОК/. Двата документа са базирани на стратегията и предвиждат непосредствени мерки за прилагане и устойчивост на неправителствения сектор в РБ.

А целите на самата стратегия са насочени към подкрепа на организациите в:

- Усилията им да представляват и отстояват специфичните интереси на различните групи;
- Опитите им да участват активно в изработването, прилагането и оценката на политики и нормативни документи;
- Да бъдат коректив на централната и местната власт и двигател на диалога между управляващи и граждани
- В усилията на НПО да мобилизират гражданска енергия за осъществяване на информиран дебат по теми от дневния ред на обществото

Правителството не е приложило нито една мярка от приетите документи.

Има ли значение?

Според интервюираните Стратегията и съпътстващите я документи са важна стъпка за признаване на гражданските организации като необходим, равностоен и експертен партньор в процеса на изработване на политики.

Необходимо е управляващите да създадат специални вътрешни механизми за финансиране дейностите на НПО, за да гарантира независима външна експертиза и контрол върху държавните институции – а тези мерки биха укрепили и представителността на гражданските организации и движения.

Стратегия и добро начало за постигането на по-представителен модел на участие в политическия процес.

Следващи стъпки

Нова мярка, насочена към изпълнение на стратегията, и съпътстващите я документи да бъдат включени в следващия ПОУ план. Приетите ангажименти трябва да бъдат последователно изпълнени от управляващите според интервюираните представители на НПО и IRM консултанта.

Активното участие на парламентарната Комисия за взаимодействие с граждански организации и движения/КВГОД/ в процеса на прилагане на документите ще повиши тяхната ефективност и изпълнение.

Източници

<http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=775>

http://www.bcnl.org/uploadfiles/documents/news_docs/2012/action_plan_strategie_ngo_oktober_2012_final.pdf

<http://bit.ly/1iZD3le>

3 | Промени в бюджетното законодателство

Промени в бюджетното законодателство за установяване на фискални правила и на процедури за по-ефективно и прозрачно управление на публичните финанси, в това число въвеждане на т.нар. „Бюджет за гражданите“, съдържащ кратко описание на промените, които се правят в политиките, както и във финансирането на отделни, важни за гражданите сектори.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на финансите		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Средна (Формулировката на мярката е обективно проверяема, но са неясни очакваните резултати от изпълнението)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване управлението на публичните услуги		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	X		X	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща	Потенциално въздействие			
Нова	Трансформираща (Мярката установява промяна, която потенциално може да реформира обичайната практика в съответната област)			
Ниво на изпълнение				
Начало:	Краен срок:	Фактическо изпълнение	НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА	
-	2012	Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Нова мярка на базата на изпълнената				

Какво се случи?

Правителството е изпълнило този ангажимент – през 2013 бе приет съвсем нов Закон за публичните финанси/ЗПФ/, който влезе в сила от 1 януари 2014 г. Документът обединява разпоредби на Закона за държавния бюджет, Закона за общинските бюджети и транспонира ЕС Директива 2011/85/ЕС от 8 ноември 2011.

ЗПФ консолидира и всички съпътстващи регулации, свързани с държавния бюджет, които преди това са били приемани като отделни документи. Новият закон разширява възможностите за диалог и разширява прозрачността на процеса на обсъждане и приемане на държавния бюджет, като въвежда и предварителни публични изслушвания на отчетите на министъра на финансите пред парламента, председателя на НС, председателя на Върховния съд и министри.

Процедурата предвижда и нови задължения на министъра на финансите - от 2014 г. той ще представя пред Народното събрание годишен отчет за изпълнението на основните бюджетни индикатори, фискални цели, консолидираната фискална програма и състоянието на държавния дълг. Министрите ще представят годишни отчети върху резултатите и ефективността на секторните политики.

В изпълнение на мярката в края на 2012 МФ публикува първия си годишен бюлетин “Бюджет на гражданите“ 2013, който на достъпен и разбираем за гражданите език описва основните политически приоритети за следващия бюджетен период.

Има ли значение?

Новият ЗПФ ясно декларира принципа на прозрачност и достъп до публична финансова информация за водещ приоритет. Това е съществена стъпка към разширяване и на процеса на децентрализация, програмно бюджетирание и ориентирани към резултата механизми на оценка. Новите разпоредби разширяват и възможностите за участие на гражданите в бюджетния процес, гарантирайки стриктни правила за активно

информиране – публикации на бюджетна информация, регулярни отчети и съответните времеви графици.

Новост са въведените санкции в случаите, когато отговорни лица не спазват сроковете за предварително публикуване на предвидената информация съобразно предписанията на ЗПФ. Според чл. 173 от ЗПФ например отговорните лица, които не са спазили разписаните срокове за публикуване на съответната информация, се наказват с глоба до 500 лв, а при повторно нарушение глобата се удвоява.

Но според интервюираните експерти проблем остава прилагането на различни за всяко министерство и Сметната палата специфични индикатори за оценка на ефективността от изпълнението на политики. Сериозна пречка за изпълнението на ЗПФ е и липсата на национални индикатори за мониторинг и оценка на ефективността от разпределението и изразходваните публични финанси. Подобни индикатори биха обогатили съществуващата практика за оценяване на ефективността от различните политики и ще усъвършенстват процеса на формулиране на работещи национални политики.

Друг сериозен проблем е липсата на достатъчно възможности при изготвяне на Държавния бюджет отделните министри да участват по-активно във формулирането на ресорните им бюджети поради силно централизирания в МФ бюджетен процес. Министерството на финансите коментира, че МФ наистина играе централна роля в процеса на изготвяне на проектобюджета, но най-вече като координатор. Логична стъпка би било организирането на по-широка информационна кампания за процеса на подготовка на проекта за държавен бюджет.

Следващи стъпки

Интервюираните заинтересовани страни и IRM консултантът препоръчват правителството да включи в следващия ПОУ план преформулирана мярка, насочена към:

- Организирането на дискусия върху необходимостта от изменение и допълнение на ЗПФ, които да гарантират по-широки възможности отделните министерства да предлагат и отстояват собствените си приоритети и политики по по-ефективен начин
- Създаването и приемането на специални индикатори за мониторинг и оценка на ефективността от публичните разходи – включително по отношение на социалната ефективност. Така би се подобрила и отчетността на управляващите по отношение на финансовата политика.
- Планиране на дългосрочните правителствени приоритети на годишна база – това би спомогнало, независимо от недостига на финанси, да се отчети годишният прогрес на дългосрочните политики.
- Изготвяне и публикуване на информация за приоритетите за проектобюджета още на най-ранните етапи от неговата подготовка. Така граждани и организации ще могат да участват по-успешно в бюджетния процес

Източници

<http://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135517848>

<http://www.minfin.bg/en/page/826>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:306:0041:0047:EN:PDF>

Интервю със Сашо Ангелов – преподавател СУ „Св. Кл. Охридски“

5 | Публикуване на информация за данъчните разходи

Публикуването на информация за данъчните разходи (преференции) от страна на Министерството на финансите.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на финансите		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване управлението на публичните услуги		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	X		X	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече съществуващо		Потенциално въздействие Незначително (Мярката е малка, но позитивна стъпка в съответната област на политика)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: 2012	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Нова мярка на базата на изпълнената				

Какво се случи?

Правителството е изпълнило този ангажимент и неговото прилагане е продължаващ процес. Министерството на финансите е публикувало два Доклада за данъчните разходи за периодите:

2007–2009 и 2010–2011. Последният представя по разбираем начин дефинициите на основните понятия, основанията и процеса на разработване на този отчет.

Докладът включва детайлна информация за:

- Общ размер на данъчните разходи
- Оценка на данъчните разходи по видове данъци
- Оценка на данъчните разходи по видове данъчни мерки
- Оценка на данъчните разходи по цели
- Оценка на данъчните разходи по икономически отрасли и сектори
- Оценка на данъчните разходи по получатели

Докладът представя информация и за причините, поради които не се оценяват определени групи разходи, и препоръки за стъпките към подобряване на документа, така че данните да бъдат още по-прозрачни и лесни за използване. [http://www.minfin.bg/bg/page/175./](http://www.minfin.bg/bg/page/175/)

Национална агенция по приходите също публикува годишен доклад като част от бюджета на МФ.

Има ли значение?

Публикуването на Доклад за данъчните разходи е развиваща се практика, но не е нова – такива доклади се изготвят от 2007 година.

За разлика от бюджетните разходи, които са обект на регулярни анализи, оценки, отчети и мониторинг, данъчните разходи не са обект на подобен стриктен контрол и наблюдение. Това създава рискове за недобро управление на финансите и неадекватно разпределение на публичните ресурси. Ето защо оценката на данъчните разходи е ключов фактор за фискалната политика и по-доброто разпределение на публичните финанси. Докладът за бюджетните разходи е и база за оценяване на ефективността на данъчната система като цяло и като определен вид данъчни разходи.

До края на 2011 година докладът е изработван за двугодишен период, а от началото на 2012 – ежегодно. Регулярното съставяне и публикуване на документа е стратегическа стъпка към повече

прозрачност, отчетност и предвидимост на бюджетните политики.

Следващи стъпки

Докладът за данъчните разходи в заключителната си част съдържа и конкретни препоръки за неговото усъвършенстване:

Разработване на методология за изготвяне на доклад за данъчните разходи и прогнозни оценки на данъчните разходи;

- Изготвяне на краткосрочни и средносрочни прогнози за стойността на данъчните разходи, считано от 01.01.2014 г.
- Изготвяне на предварителна оценка “разходи-ползи” при въвеждане на бъдещи данъчни разходи
- Намаляване дела на неоценените данъчни разходи;
- Изготвяне на оценка на ефективността на данъчните разходи
- Анализ на необходимата информация и източници на информация за изготвяне на оценка на данъчните разходи;

Интервюираните и IRM консултантът препоръчват този ангажимент да бъде включен и в следващия ПОУ план. Необходимо и е организирането на информационна кампания, която да запознае граждани и организации с наличните и достъпни ресурси, доклади, отчети и регулярни практики, изпълнени като част от ПОУ ангажиментите, свързани с бюджетната прозрачност.

Ресурси

<http://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135517848>

<http://www.minfin.bg/en/page/826>

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:306:0041:0047:EN:PDF>

Сашо Ангелов – преподавател в СУ „Св. Кл. Охридски“

Атанас Кацарчев — бивш зам.-министър на финансите

6 | Публикуване на информация за данъчно-ревизионните актове

Публикуването на информация за данъчно-ревизионните актове на Националната агенция за приходите по приключили ревизии

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на финансите		
	Подкрепяща институция	Национална агенция по приходите		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване управлението на публичните услуги		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	X		X	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Нова	Потенциално въздействие Трансформираща (Мярката установява промяна, която потенциално може да реформира обичайната практика в съответната област)			
Ниво на изпълнение				
Начало: 2012	Краен срок: -	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Ревизиране на формулировката, за да бъде постижима и измерима				

Какво се случи?

Формално мярката е изпълнена – публикувани са няколко информации за резултати от ревизии. IRM консултантът определя степента на изпълнение като “ограничена” заради изключително оскъдните данни и липсата на всякакъв анализ или пояснение към тях.

По закон Националната агенция по приходите/ НАП/ одитира лица и юридически лица и целта на тази мярка е да се предостави публична информация за ефективността, с която НАП прилага и контролира държавната данъчна политика, и как събира дължимите данъци, следвайки одита.

Публикувани са три доклада за резултати от ревизии за 2012 и нито един за 2013. Данните са ограничени и съдържат само броя на извършените одити и обща сума на установените от одита дължими суми. /По закон данни за резултатите от индивидуални данъчни ревизии не могат да бъдат оповестявани/

Има ли значение?

Ако информацията за резултатите от данъчни ревизии е публична и навременна, тя би разширила прозрачността и отчетността на данъчната политика и цялостния държавен контрол върху нея. Регулярните доклади за резултатите от извършени одити са показателни и за отговорността и ефективността на държавата при наблюдение, контрол и събиране на данъците.

Според заинтересованите страни информацията в тези доклади не е пълна и актуална. За да бъдат данните полезни и използвани, би трябвало да съдържат следното:

- Сравнителни данни за събраните и очакваните приходи
- Сравнителни данни за планирани и реални
- Ефективността на държавната одитна политика

НАП би трябвало да изготвя регулярни тримесечни отчети, а така също и обобщен годишен доклад. Интервюираните експерти считат, че укрепването на административния и технологичен капацитет на НАП ще бъде решителна крачка към по-голяма прозрачност и отчетност на държавната данъчна политика.

На 5 февр. 2014 министърът на финансите анонсира нови мерки, насочени към укрепване на одитния процес и капацитета на НАП да контролира и събира дължните задължения, като част от тези мерки 20% от служителите на ЦУ на НАП към ТД София ще бъдат пренасочени към отдели, ангажирани с одит и контрол.

Следващи стъпки

Този ангажимент да бъде формулиран точно и детайлно и да бъде включен отново в следващия планов период – да се дефинира например кога, къде и в какъв формат и обем ще бъде изготвяна и публикувана информацията за резултатите от данъчни ревизии.

Експертите препоръчват и подобряване на административното управление на данъчните одити и укрепване на ангажираните с тази дейност отдели на НАП

Източници

Сашо Ангелов – преподавател в СУ „Св. Кл. Охридски“

Атанас Кацарчев — бивш зам.-министър на финансите

<http://www.nap.bg/page?id=100>

7 | Нова Национална стратегия за развитие на минната индустрия.

Нова Национална стратегия за развитие на минната индустрия.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на икономиката и енергетиката		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Средна (Формулировката на мярката е обективно проверяема, но са неясни очакваните резултати от изпълнението)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване управлението на публичните услуги		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	X		X	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Нова		Потенциално въздействие Трансформираща (Мярката установява промяна, която потенциално може да реформира обичайната практика в съответната област)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: 2012	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Продължаване на работата на базата на постигнатото				

Какво се случи?

Правителството е изпълнило почти изцяло тази мярка. Проектът на Стратегия за минната индустрия е широко обсъждан със заинтересованите страни през октомври – ноември 2012, но документът все още не е приет от МС.

Няколко са причините за това забавяне:

- Промените в правителството: новото управляващо мнозинство следва свои приоритети и политики по отношение на минната индустрия, провеждат се обсъждания върху промени в документа и се очаква скоро

Стратегията за минната индустрия да бъде одобрена.

- Забавяне, свързано и с изготвянето на екологичната оценка за въздействието на стратегията: конкурсът за избор на изпълнител е отменен – според статия на в-к Капитал нито един от кандидатите не покрива изключително специфичните и завишени изисквания към участниците. Според същия източник времето за изработване на такава оценка е една година, действащото законодателство изисква такава предварителна оценка на проектодокумента.

Българската минна камара не отговори на IRM консултанта за причините, предизвикали забавянето.

Правителството е разработило проектостратегията в съответствие с изискванията на European Economic and Social Council становище по отношение European mining industry for non-energy goals (2008 г.) и Мадридската декларация за минералните ресурси 2010. Целта на документа е постигане на устойчиво развитие на минната индустрия чрез прилагане на социално, икономически и екологично балансиран подход към пълния цикъл на управление на сектора.

Проектодокументът е фокусиран върху :

- Създаване на стабилна инвестиционна среда
- Създаване на ефективни инструменти за мониторинг и контрол
- Създаване на устойчива законова база.

Очаква се документът да подобри и взаимодействието и сътрудничеството между централната, местната власт, представителите на бизнеса и гражданите. Както се посочва и в самата стратегия – фокусът е по-голяма прозрачност, отчетност и гражданско участие.

Процесът на разработване на проекта отговаря напълно на ценностите на ПОУ – драфтът е обект на широко обсъждане с активното участие на бизнеса и браншовите организации: Според

уебсайта на МИЕ 145 души са присъствали на проведените обсъждания, получени са 35 становища по време на периода за бележки и коментари на Портала за публични консултации.

Има ли значение?

Ефектът от прилагането на подобен документ би бил значим – гражданите са твърде чувствителни към безотговорното отношение към природния ресурс. Природозащитни и местни организации се противопоставят и оспорват пред институциите множество концесии. Прилагането на международните стандарти и практики, включително и тези, отнасящи се до прозрачността в процеса на разпределение на този публичен ресурс и приходите от него, би отговорило по-адекватно на очакванията и потребностите на обществото.

Следващи стъпки

Министерският съвет провежда широки консултации върху концепцията и съдържанието на Стратегията за минната индустрия с оглед адаптирането ѝ и към програмните приоритети на новото мнозинство, към момента проектът не е достъпен, финалният документ ще бъде публикуван на ПОК за обсъждане, предложения и критики.

IRM консултантът препоръчва тази мярка да бъде отново включена в следващия ПОУ план в редактиран вариант:

- Ясно да бъдат формулирани процесът и сроковете за изпълнение
- Формулировката да сочи ясно и релевантността на мярката на ценностите на ПОУ

Източници

<http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/strategia.pdf>

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/08/07/1883397_neizpulnimi_konkursni_usloviia_pak_otlojha_minната/

8 | Нов Закон за подземните богатства

Нов Закон за подземните богатства за мерките, гарантиращи прилагането на добри европейски и световни практики по управлението на подземните богатства.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на икономиката и енергетиката		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Средна (Формулировката на мярката е обективно проверяема, но са неясни очакваните резултати от изпълнението)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване управлението на публичните услуги		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	X		X	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече съществуваща		Потенциално въздействие Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Продължаване на работата на базата на постигнатото				

Какво се случи?

Мярката е частично изпълнена – изготвен и внесен е ЗИД на Закона за подземните богатства/ЗПБ/, който да транспонира разпоредбите на Директива 2006/21/ЕС за управлението на отпадъците от добивната промишленост. Това е втори опит за прилагане на европейската директива към местното законодателство след 2008.

Проектът е широко дискутиран със заинтересованите страни през юли 2013 и внесен в Народното събрание през 2013.

Има ли значение?

Внесените изменения и допълнения са насочени към въвеждането на нови мерки, процедури и указания за превенция или редуциране на отрицателните ефекти върху околната среда и хората при управление на отпадъците в добивната промишленост. В съответствие с директивата се въвеждат и мерки, свързани с разширяване на прозрачността, отчетността и достъпа до информация:

- Чл. 22а, който изисква изработване и одобрение на план за минимизиране, обработка, възстановяване и съхранение на отпадъците от добивната промишленост, прилагайки принципите за устойчиво развитие и превенция.
- Специални мерки и процедури за повишаване на информираността на гражданите за издадените разрешителни или действащите мерки за сигурност при инциденти и аварии .
- Според чл. 22е МИЕ създава и поддържа регистър за издадените разрешителни на оператори по управление на отпадъците – най-късно до 14 дни след издаването информацията трябва да бъде публикувана на уебсайта на министерството.

- Според чл. 22г не по-късно от 10 дни след издаването МИЕ ще публикува на уебсайта си и информацията за издадените разрешителни на международни оператори.
- На публикуване подлежат и имената на отговорните лица, предоставящи информацията или издали разрешителните, на служителите, към които гражданите да се обръщат с въпроси и коментари, а така също и мотивите и причините в случай на промяна в разрешителните, сроковете и местата, където може да бъде намерена допълнителна информация
- Според чл. 22з МИЕ трябва да разработи, публикува и поддържа и актуален списък на отнетните разрешителни.
- Според чл. 92 МИЕ публикува ежегодно информация за резултатите от одити и проверки, извършени през предходната година

Следващи стъпки

Ангажиметът ще бъде окончателно изпълнен след приемането на законопроекта на второ четене от Народното събрание/приет на първо четене в зала на 31.01.2014/

Източници

<http://bit.ly/JbZhrh>

<http://bit.ly/1bZM2Xa>

http://www.geology.bas.bg/admin/LUNR_en.pdf

<http://www.mee.government.bg/files/useruploads/files/prk/motivi.pdf>

<http://parliament.bg/bills/42/302-01-51.pdf>

http://www.geology.bas.bg/admin/LUNR_en.pdf

9 | Публична интернет информационна система

Публична интернет информационна система за местоположението, групата на полезните изкопаеми и състоянието на запасите и/или ресурсите на подземните богатства с установени находища; специализирани карти и регистри на разрешенията за търсене и проучване и на концесиите за добив на подземни богатства. Гарантира правата на всички граждани да получават официални преписи и извлечения от базата данни.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на икономиката и енергетиката		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Средна (Формулировката на мярката е обективно проверяема, но са неясни очакваните резултати от изпълнението)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване управлението на публичните услуги		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	Х		Х	Х
Не				
Амбиция				
Нова/вече съществуваща нова		Потенциално въздействие Трансформираща (Мярката установява промяна, която потенциално може да реформира обичайната практика в съответната област)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: 2012	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Продължаване на работата на базата на постигнатото				

Какво се случи?

Мярката е частично изпълнена – създаден и публикуван е Национален концесионен регистър на уебсайта на МИЕ, включващ и национални, и общински концесии и информация за концесионерите..

Достъпна информация за процедурите, конкурсите, концесионните плащания и др. Но информационна система с данни за групите и статуса на подземните ресурси, находищата или специални карти все още не е разработена.

Според Доклада на МС за оценка на изпълнението на ПОУ плана този проект е в процес на одобрение, предстои стартирането му и вероятно ще приключи през 2015г.

Има ли значение?

Интервюираните заинтересовани страни подкрепят усилията за по-голяма прозрачност и отчетност в управлението на подземните богатства в България. Създадените регистри предоставят допълнителна информация по отношение експлоатацията на подземните богатства, които могат да бъдат използвани от различни граждански организации и другите заинтересовани страни.

Наличието на този информационен ресурс е важна стъпка и към укрепване на гражданския контрол върху концесиите и тяхното управление

Следващи стъпки

IRM консултантът препоръчва работата по тази мярка да продължи и в следващия планов период до изграждане и финализиране на Информационната система и цялата предвидена информация е публикувана там.

Според интервюираните представители на управляващите техническата база за функциониране на системата е налична, предстои да продължи обогатяването ѝ с дигитализирани специализирани карти, разрешения за експлоатация и концесии, информация за съществуващите находища.

В процедура на одобрение е проектът „Разработване на специализирана информационна система за административно управление на данните за подземните богатства, разрешения и концесии за добив.“

Източници

<http://bit.ly/JbZLxi>

<http://www.nkr.government.bg/app?service=external/Browse&sp=201>

<http://www.nkr.government.bg/app?service=external/BrowseByEx&sp=502>

10 | Прозрачност на управлението на подземните богатства чрез привличане на независими високо квалифицирани експерти

Прозрачност на управлението на подземните богатства чрез привличане на независими високо квалифицирани експерти за участие в: провеждането на тържните и конкурсните процедури за предоставяне на права за подземни богатства; приемането на геоложки доклади, изготвени от титулярите на права; осъществяването на контрола по отношение на дейностите по търсене, проучване и добив на подземни богатства.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на икономиката и енергетиката		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване управлението на публичните услуги		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
		X	X	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща нова	Потенциално въздействие Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)			
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: 2012	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Ревизиране на формулировката, за да бъде постижима и измерима				

Какво се случи?

IRM консултантът не намери достатъчно информация за изпълнението на тази мярка, а и Докладът на МС за изпълнение на плана за действие също не коментира този ангажимент. Българската минна камара не отговори на запитването на консултанта за повече информация или коментар..

Има ли значение?

Изпълнението на мярката би могло да подобри процеса на управление на подземните богатства – включването на граждански организации и академични експерти в процеса на контрол би довело и до редуциране на корупционните практики

Следващи стъпки

IRM консултантът препоръчва ангажиментът да бъде включен в следващия планов период, но с преформулиране и ясно дефинирани мерки и срокове.

Източници

<http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/strategia.pdf>

11 | Извършване на оценка на въздействието на нормативни актове

Извършване на оценка на въздействието на нормативни актове, които имат съществено влияние върху бизнес средата, включително последваща оценка на въздействието на нормативни актове, като подборът на актовете се извършва съвместно с бизнеса.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Централна администрация		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Висока (Формулировката на мярката е ясна, измерима, проверима и улеснява оценката на изпълнението.)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване на публичните услуги, повишаване на публичния интегритет		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
		X	X	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече съществуващо		Потенциално въздействие Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: Постоянен	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Продължаване на работата на базата на постигнатото				

Какво се случи?

В сила от януари 2008 г. чл. 28 от Закона за нормативните актове /ЗНА/ изисква изработването на предварителна оценка за всички нормативни актове, същата разпоредба съществува и в Правилника и организацията за дейността на НС, но тези разпоредби и досега се прилагат рядко в практиката.

За да осигури изпълнението на тази разпоредба, на 11 юни 2013 МС одобри промени в ЗНА и във вътрешните си правила за работа на МС. Измененията изискват всички проектодокументи на МС да бъдат придружавани с предварителна оценка на въздействието и обобщена информация за на всички постъпили предложения на Портала за обществени консултации.

Предстои и създаването на изследователски център към Народното събрание, който да изработва експертиза, правни анализи, предварителна оценка за въздействието на законите и др. изследвания, подпомагащи народните представители и държавните институции/няма информация за това кога се очаква този център да заработи/.

Според правителството е разработен и обсъден SME тест, който предполага анализ на въздействието на нормативните документи върху малките и средни предприятия. Тестът все още не се прилага и не е изискване на Закона за нормативните актове. Макар и разработен, тестът все още не се прилага.

Има ли значение?

Изработването на предварителна оценка на въздействието на нормативните актове е изключително важно за подобряване качеството на законовата база, а и за предотвратяване на прокарването на сенчести интереси. Тази практика би гарантирала и по-голяма предвидимост на развитието и ефективността от определени политики.

Следващи стъпки

IRM консултантът препоръчва:

1. Необходимо е правителството да прилага и да следи за изпълнението на съответните поправки в ЗНА и на собствените си правила за работа
2. Неправителствените организации да мониторират процеса на прилагане на новите изисквания за изработване на предварителна оценка на въздействието на нормативните актове.

Източници

<http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=10&y=&m=&d>

<http://parliament.bg/bg/parliamentarycommittees/members/2081/steno/ID/3086>

<http://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=971>

<http://bit.ly/1bZN3OL>

12 & 21 | Изграждане на Национална здравно-информационна система

Мярка 12: Отчетност и прозрачност на дейността на лицата, предоставящи здравни услуги, чрез изграждането на Национална здравно-информационна система и осигуряване на достъп на гражданите до системата чрез електронен идентификатор. Качеството на медицинските услуги ще бъде под постоянен институционален и обществен контрол

Мярка 21: Изграждане на Национална здравно-информационна система:

- Изграждане на Национална здравно-информационна система, електронно здравно досие, електронна рецепта, електронно направление и т.н.
- Осигуряване на достъп на гражданите до системата чрез електронен идентификатор.
- Двете мерки са групирани, защото се отнасят към един тип дейности.

Описание на мярката

Отговорни	Водеща институция	Министерство на здравеопазването			
	Подкрепяща институция	НЗОК			
	Лице за контакт	-			
Точност и измеримост		Средна (Формулировката на мярката е обективно проверяема, но са неясни очакваните резултати от изпълнението)			
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване на публичните услуги			
	ПОУ ценности				
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.	Не
	X		X	X	

Амбиция

Нова/вече съществуваща Нова	Потенциално въздействие Трансформираща (Мярката установява промяна, която потенциално може да реформира обичайната практика в съответната област)
---------------------------------------	---

Ниво на изпълнение

Начало: -	Краен срок: Постоянен 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	
---------------------	---	---	--

Следващи стъпки

Продължаване на работата на базата на постигнатото

Какво се случи?

Мярката е почти напълно изпълнена – Национално-осигурителната здравна каса/ НЗОК/ разработи Национална здравно-информационна система /НЗИС/, в резултат от 15 април 2013 гражданите могат да проверят онлайн:

- Личните си здравни досиета;
- Ползваните здравни услуги;
- Правата на пациентите;
- Списъци на специалисти и медикаменти;
- Ежедневна информация за броя на хоспитализираните пациенти, на възстановените суми за лекарства и др.
- Фирмите – доставчици на лекарства, цените на медикаментите, ценовите лимити за лекарствата и др;
- Издадените направления, издадени от специалисти и лични лекари за хоспитализация и прегледи;
- Списък на лекарствата, чиято цена/или процент от нея/ се покрива НЗОК ;
- Действащото законодателство в здравната сфера;
- Правата на пациентите на европейските граждани

Има ли значение?

Новата информационна система предоставя и нови услуги и гарантира възможността граждани, организации, бизнес и институции да мониторират и контролират услугите и някои от средствата, вложени в здравеопазване. Системата не само облекчава гражданите в достъпа до личните им здравни досиета, но и редуцира времето и административните ресурси, необходими за тяхното предоставяне.

Според интервюираните тази система е важна и за постигането на повече прозрачност и отчетност за публичните финанси, вложени в здравеопазването, и правилното им изразходване.

Следващи стъпки

НЗОК планира предоставянето на нови онлайн услуги от началото на 2014 – предстои въвеждане на издаването на онлайн направления и рецепти. Целта е да се повиши качеството на здравните услуги, да се спести време на лекари, пациенти и администрация в здравната сфера.

Източници

Интервю с Атанас Баев – НЗОК и други служители от НЗОК

<http://www.nhif.bg/web/guest/home>

<http://bit.ly/18F7AID>

13 | Аутсорсване на дейности от държавата към бизнеса

Аутсорсване на дейности от държавата към бизнеса след извършване на анализ на практиките в саморегулиращите се сектори и идентифициране на сектори, в които регулирането може да бъде прехвърлено от държавата на бизнеса.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на икономиката и енергетиката		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Повишаване на корпоративната отговорност		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
				Не
				X
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече съществуваща		Потенциално въздействие Незначително (Мярката е малка, но позитивна стъпка в съответната област на политика)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: Постоянен 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	<p>НЕ МОЖЕ ДА СЕ ОПРЕДЕЛИ ПО ОТГОВОРИТЕ ОТ ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО И УПРАВЛЯВАЩИТЕ</p> <p>НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА</p>	
Следващи стъпки				
Да отпадне				

Какво се случи?

Няма информация за изработен анализ на саморегулиращите се сектори или идентифициране на такива – подходящи за аутсорсване.

Интервюирани заинтересовани страни дават различни оценки за изпълнението – БСК и ИПИ считат, че ангажиментът не е изпълнен. От друга страна, експерти и депутати твърдят, че това не е ново, практиката се прилага широко при прехвърлянето на дейности по обслужването в болници или при социалните дейности, особено на местно ниво.

Според Доклада на МС за изпълнението на плана процесът е в самото си начало и ще продължи след извършване на споменатите в мярката анализи.

Има ли значение?

Формулировката на мярката не показва съответствие с предизвикателствата и ценностите на инициативата ПОУ.изразходване.

Следващи стъпки

IRM консултантът препоръчва мярката да не бъде включвана в новия план за действие – не е ясно как дейността се съотнася към принципите за достъп до информация, участие и отчетност.

Източници

Интервюта с:

Петър Ганев - ИПИ

Дора Янкова - депутат

Сашо Ангелов - преподавател СУ „Св. Кл. Охридски“

<http://www.mi.government.bg/bg/news/krasin-dimitrov-balgariya-e-vtora-v-evropa-i-peta-v-sveta-v-klasaciyata-na-nai-privlekatelnite-outsor-1470.html>

14 | Подобряване практиката на консултациите с бизнеса

Подобряване практиката на консултациите с бизнеса чрез активен диалог при формирането на конкретни политики и тяхното прилагане. Понастоящем се осъществява в Национален съвет за тристранно сътрудничество, Съвет за икономически растеж, в рамките на Програмата за по-добро регулиране 2010-2013 г. и специализирани форуми

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Централна администрация		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Повишаване на публичния интегритет, повишаване на корпоративната отговорност		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
		X	X	
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече съществуваща		Потенциално въздействие Незначително (Мярката е малка, но позитивна стъпка в съответната област на политика)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: Постоянен	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Нова мярка на основата съществуващото изпълнение				

Какво се случи?

Правителството почти изцяло е изпълнило тази мярка. Процесът на консултиране не е новост в политическия дебат – това е много добре и отдавна установена практика. По силата на всички закони, уреждащи отношенията в различни браншове, всеки проектодокумент трябва да бъде представен на заинтересованата общност за коментари и предложения.

Повече от 80 консултативни съвета на ниво министерства и държавни агенции оперират в момента, създадени със закон, постановление или друго решение на управляващите институции. Такива консултативни тела оперират и на ниво президент на РБ и Народно събрание, местна власт, областни управи.

В Доклада на МС се отбелязва и съществуването на около 50 работни групи, които дебатираат и разработват бъдещи нормативни документи или политики.

По изискванията на Закона за нормативните актове всеки проект за нормативен документ се публикува на Портала за обществени консултации за минимум 14-дневен период за предложения и коментари.

Има ли значение?

Формулировката на мярката не дефинира ясно как точно трябва да се промени съществуващата практика. И преди тук съществуват добре работещи регулирани механизми за консултации с бизнеса.

Работните групи са също използван гъвкав инструмент на всички нива на управление. Стремелът тук би трябвало да е да се осигури повече прозрачност за дейността от тези групи, особено за консултативните съвети и тяхната ефективност.

Следващи стъпки

IRM консултантът препоръчва правителството, а и гражданските организации да насочат усилията си за постигането на повече отчетност и прозрачност на консултативните съвети, на работните срещи на представителите на управляващите на всички нива на властта и на консултативния процес като цяло:

- Консултативните съвети трябва да публикуват информация за:
  - Дневния ред на техните заседания и поне протоколи от тях,
  - Предложенията, направени/приети от гражданските организации,
  - Отчети за ефективността от тяхната работа

Отличен пример е Общественият съвет към Комисията за взаимодействие с граждански организации и движения, чийто дневен ред и стенограми от заседанията се публикуват на уебсайта на парламента, а заседанията им често се излъчват и на живо.

- Необходимо е и организирането на кампания за информиране на заинтересованите групи, а и на гражданите за възможностите, предоставени от Портала за обществени консултации и за информацията, публикувана на уебсайтовете на различните министерства и държавни агенции.

Източници

<http://saveti.government.bg/web/guest;jsessionid=19A71F2E66F48BBAFFBB29906F7A923C>

<http://www.saveti.government.bg/web/guest>

<http://bit.ly/19FeLKO>

15 | Организиране на дискуссионни форуми на национално и местно ниво за популяризиране на възможностите за корпоративна социална отговорност (КСО)

Организиране на дискуссионни форуми на национално и местно ниво за популяризиране на възможностите за корпоративна социална отговорност (КСО) сред широк кръг представители на бизнеса и за представяне на добри практики по КСО форуми

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на икономиката и енергетиката		
	Подкрепяща институция	МТСП		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Повишаване на корпоративната отговорност		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
		X		
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Нова		Потенциално въздействие Незначително (Мярката е малка, но позитивна стъпка в съответната област на политика)		
Ниво на изпълнение				
Начало: 2012	Краен срок: 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	<p>НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА</p>	
Следващи стъпки				
Да отпадне				

Какво се случи?

Мярката е частично изпълнена. През 2012 Министерството на икономиката и енергетиката/МИЕ/ и Министерството на труда и социалната политика /МТСП/ са организирали няколко семинара, посветени на корпоративната социална отговорност /КСО/. Темите на обученията са – „Насърчаване на социалния диалог и подобряване условията на труд на работниците и служителите“ и “Предварителна оценка на въздействието на КСО стратегията и следващи стъпки.” Според интервюирани представители на министерствата семинарите са протекли при голям интерес – представители на 54 работодателски организации и 27 синдиката от 12 сектора са участвали в събитията.

Според интервюираните заинтересовани страни останалата част от планираните мерки са били отложени за 2014 поради липса на средства.

Гражданските организации през периода са били доста активни – организирали са редица обучения и събития. По инициатива на Мрежата Корпоративна социална отговорност Колежът по застраховане и финанси включил в програмата си дисциплина „КСО и финанси“ . UN Global Compact Network Bulgaria организира много обучения, презентации и дискуссионни форуми по темата.

Според интервюираните представители на НПО и на МТСП са установени добри работещи отношения на сътрудничество, които ще спомогнат на съвместната им бъдеща дейност.

Има ли значение?

Не е възможно да се измери как планираните обучения и дискусии върху КСО биха спомогнали за постигане на желаното укрепване на влиянието и ефективността на КСО. Това е нов тип култура и може да се предположи, че биха разширили осведомеността на публиките за КСО.

Следващи стъпки

Мярката до голяма степен не съответства на предизвикателствата и ценностите на ПОУ. Интервюирани НПО представители и IRM консултантът не препоръчват включването на мярката в следващия ПОУ план.

Министерството на труда и социалната политика започва работа по проект „Насърчаване на социалния диалог и подобряване на условията на труд на работниците и служителите“, който ще приключи в края на 2015 г. и включва:

- Дискуссионни форуми,
- Анализ на съществуващото законодателство, свързано с КСО,
- Оценка на политики на КСО,
- Проучване на работещите практики КСО,
- Изготвяне на препоръки за прилагане на КСО от бизнес, НПО и граждани.

Източници

<http://www.csr.bg/>

http://www.unglobalcompact.bg/?page_id=140&lang=bg

16 | Интегриране на превантивните инструменти по околна среда

Интегриране на превантивните инструменти по околна среда с корпоративните политики чрез повишаване информираността на бизнеса, включително по отношение въвеждането на системи за управление на околната среда ISO 14001, EMAS, схемата за екомаркировка, енергийно етикетирание, екопроектиране на продукти

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Централна държавна администрация		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване на публичните услуги, повишаване на корпоративната социална отговорност		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	X			Не
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече съществуващо		Потенциално въздействие Незначително (Мярката е малка, но позитивна стъпка в съответната област на политика)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	<p>ТРУДНО Е ДА СЕ ОПРЕДЕЛИ</p> <p>НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА</p>	
Следващи стъпки				
Продължаване на работата на базата на постигнатото				

Какво се случи?

Поради неясната формулировка на мярката е трудно да се определи какви точно дейности са били предвидени. Но някои от инициативите

могат да бъдат определени като изпълнение на ангажимента.

Министерството на околната среда и водите / МОСВ/ е предприело следните стъпки, насочени

към по-широко информиране на превантивните инструменти за управление на околната среда:

- Създадено е Национално информационно бюро, което предоставя информация за стандартите за управление на химикалите и законовите изисквания към компаниите.
- Оперира Въпроси&Отговори секция на уебсайта
- Експерти от МОСВ предлагат консултации и помощ при прилагането на ЕС регулациите по REACH и схемата за класификация, етикетиране и опаковане на химикали CLP. Проведени са и три уъркшопа по темата, насочени към бизнес асоциации.
- *ISO 14001, EMAS, схемата за екомаркировка, енергийно етикетиране, екопроектиране на продукти .*
- Публикувана е информация за European Eco-Management and Audit Scheme (EMAS) и прилагането и при малки и средни предприятия
- Публикувани са и повече от 220 публични регистри на уебсайта на МОСВ
- Заедно с Информационния център към Delegation of the European Commission е организиран и уъркшоп за ръководители на компании, по време на който са разяснени промени в Закона за опазване на околната среда и други инструменти на системите за управление.

МОСВ участва и в три семинара за представители на малки и средни предприятия, проведени по проект GO4EMAS от Българска стопанска камара – целта на обучението е била популяризиране на същността и практическите аспекти на приложението на EMAS.

Има ли значение?

Предоставената от правителството информация по превантивните инструменти и системи за управление създава потенциал за повишаване отчетността на фирмите, но е трудно да се измери в каква степен е била повишена

осведомеността на компанията по отношение на тези инструменти.

Недостатъчното финансиране е било основна пречка за пълното прилагане на мярката, същият фактор е бариера и пред частните компании, които биха искали да се регистрират по международните стандарти. Според неправителствена организация, предлагаща информация по тези стандарти, 834 фирми са регистрирани по ISO 14001— това представлява около 60–70 % от сертифицираните компании в България.

Интервюираните споделят важността бизнесът да бъде запознат и да прилага по-широко международните системите за управление на околната среда, особено във време, когато сектори като фармацевцията и енергетиката бележат ръст в развитието.

Представителите на МОСВ и IRM консултантът считат, че именно само в близко сътрудничество и взаимодействие между институцията и бизнеса може да се постигне по-успешно използване и прилагане на изискванията на тези инструменти.

Следващи стъпки

Доброто сътрудничество между МОСВ и бизнеса би могло да продължи и без мярката да бъде включвана в следващия ПОУ план – правителството почти изцяло е изпълнило този ангажимент и е установен работещ модел на взаимодействие между страните.

Източници

http://www3.moew.government.bg/files/file/Industry/EMAS/Info_EMAS/energyeff_en.pdf

<http://www.moew.government.bg/?show=41>

<http://www.moew.government.bg/?show=top&cid=334>

<http://www.moew.government.bg/?show=top&cid=322>

<http://www.investbulgaria.eu/a/about-bulgaria/economy/leading-industries.html>

<http://www.club9000.org/bg/ISO14001-Certified-Firms.php>

<http://www.moew.government.bg/?show=top&cid=331>

17 и 19 | Единен портал за достъп до електронни административни услуги

Мярка 17: Усъвършенстване на Единния портал за достъп до електронни административни услуги и надграждане с функциите на Единното звено за контакт.

Мярка 19: Осигуряване на експлоатационна поддръжка на Единния портал за достъп до електронни административни услуги

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на транспорта, информационните технологии и комуникациите		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване на публичните услуги, повишаване публичния интегритет		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	Х			Х
	Х			Х
Амбиция				
Нова/вече съществуваща	Потенциално въздействие			
Нова	Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)			
Поддържане на портала	Потенциално въздействие			
Нова	Незначително (Мярката е малка, но позитивна стъпка в съответната област на политика)			
Ниво на изпълнение				
Мярка 17 Усъвършенстване				
Начало:	Краен срок:	Фактическо изпълнение	НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА	
-	2013	Планирано изпълнение		

Мярка 19 Поддържане на портала

Начало: -	Краен срок: 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	
---------------------	----------------------------	--	--

Следващи стъпки

Мярка 17 Продължаване на работата на базата на постигнатото

Мярка 19 Продължаване на работата на базата на постигнатото

Какво се случи?

Формално правителството е изпълнило този ангажимент – Единният портал за достъп до електронни административни услуги/ЕДЕАУ/ е надграден с функциите на Единно звено за контакт /ЕЗК/ и според експерти неговата поддръжка е осигурена до февруари 2014 г. Но засега порталът не предоставя предвидените услуги. Мярката е изпълнена по проект на ОПАК.

Според Закона за електронното правителство/ЗЕП/ ЕДЕАУ функционира като Единно звено за контакт между граждани, централна и местна администрация, осигурявайки възможността потребителите да получават информация за данъци и такси, нормативна уредба, процедури и др.

Според Доклада на МС за изпълнение на Плана за действие е създадена и система за мониторинг и контрол на оперативната съвместимост и сигурността на информацията.

Единното звено за контакт гарантира на доставчиците на услуги:

- лесен достъп за стартиране и осъществяване на дейността им
- възможност за попълване и подаване на документи;
- достъпни формуляри и документи, необходими за получаване на лиценз, разрешителни регистрации и др.;

- възможност потребителите да получават отговори- обяснения и инструкции за прилагането на различни процедури;
- контактна информация за институции, камари, бизнес асоциации и др.
- достъп до всички публични регистри

Има ли значение?

Изпълнението на мярката е стъпка към подобряване предоставянето на публични услуги, която би довела до редуциране на:

- разходите
- корупционните практики
- времето за получаване на услугите.

Мярката е и необходима стъпка към стартиране на електронното правителство.

Следващи стъпки

Правителството отложи старта на експлоатацията на Портала за 2014. /Докладът е изготвен през дек. 2013/

Източници

<http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=10&y=&m=&d=>

Интервю с Боян Юруков - IT специалист

http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/index_bg.htm#bg

<http://psc.egov.bg>

18 и 20 | Регистри за оперативна съвместимост

Мярка 18: Актуализиране съдържанието на Регистрите за оперативна съвместимост (Регистър на регистрите и данните – РРД, Регистър на електронните услуги – РЕУ, и Регистър на информационните обекти – РИО, Регистър на стандартите, Списък на акредитираните лица и Списък на сертифицираните системи и продукти) на електронното правителство.

Мярка 20 : Осигуряване на експлоатационна поддръжка на Регистрите за оперативна съвместимост (Регистър на регистрите и данните – РРД, Регистър на електронните услуги – РЕУ, и Регистър на информационните обекти – РИО, Регистър на стандартите, Списък на акредитираните лица и Списък на сертифицираните системи и продукти) на електронното правителство.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на транспорта, информационните технологии и комуникациите /МТИТК/		
	Подкрепяща институция	-		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Подобряване на публичните услуги, повишаване на публичния интегритет		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	Х			Х
	Х			Х
Амбиция				
Мярка	Нова /вече съществуваща	Потенциално въздействие		
Актуализиране на регистрите	Нова	Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)		
Поддръжка на регистрите	Нова	Незначително (Мярката е малка, но позитивна стъпка в съответната област на политика)		

Ниво на изпълнение

Мярка 18 Актуализация на регистрите

Начало: -	Краен срок: 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА
--------------	---------------------	---	--

Мярка 20 Поддръжка на регистрите

Начало: -	Краен срок: 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА
--------------	---------------------	---	--

Следващи стъпки

Актуализация на регистрите	Продължаване на работата на базата на постигнатото
Поддръжка на регистрите	Продължаване на работата на базата на постигнатото

Какво се случи?

Първата мярка не е изпълнена, а Мярка 20 е завършена.

Първата мярка е насочена към постигане на оперативна съвместимост на данните и системите и актуализиране на:

- Регистър на регистрите и данните/РРД/, съдържащ данни за всички налични регистри и други данни, събирани и поддържани от държавните институции
- Регистър на информационните обекти /РИБ/, съдържащ формализирани технологични описания на информационните обекти, събирани, създавани, съхранявани и обработвани от административните органи в рамките на тяхната компетентност.
- Регистър на електронните услуги, съдържащ формализирани технологични описания на електронните административни услуги и вътрешните електронни административни услуги.

- Други регистри и данни за Списък на акредитираните лица, на сертифицираните системи и продуктите ..

Според правителствени източници правителството регулярно актуализира информацията, но засега регистрите не могат да бъдат използвани.

Мярка 20 е изпълнена и според източници от правителството експлоатационната поддръжка е гарантирана за минимум три години.

Има ли значение?

Достъпът до регистрите и електронните услуги е важна крачка към подобряване на публичните услуги, разширяване на прозрачността и намаляване на корупцията.

Според Стратегията за електронно управление тези мерки целят:

- Да подобрят качеството на живота на хората и публичните услуги
- Да редуцират административния натиск върху бизнеса, времето и разходите, необходими за предоставяне на услуги за граждани и фирми
- Да подобри и качеството и ефективността от консултативния процес и документите, приети след подобни обсъждания
- Да окуражи и разшири участието на гражданите в процеса на правене на политики, осигурявайки възможност гражданите да гласуват онлайн по време на избори, референдуми или

Осигуряването на експлоатационната поддръжка и съвместимост на регистрите е необходимо предварително условие за функционирането им и за предоставянето на електронни услуги.

Следващи стъпки

Работата по проекта за изграждане на е-правителство продължава и се очакваше то да стартира в края на 2014 год. Но според изказванията на министър-председателя Орешарски и министъра на МТИТК г-н Папазов от 16 януари 2014 – е-правителството е продължителен и скъп процес и фокусът за настоящата година ще бъде главно върху предоставянето на и-услуги.

Източници

<http://www.egov.bg/ereg-public/rrd/home.rg>

<http://www.publicregisters.info/>

<http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&id=10&y=&m=&d>

Боян Юруков — IT специалист

<http://bit.ly/1dqK4dJ>

22 и 4 | Министерски съвет – модел на открита администрация

Мярка 22 :

- **Развитие на интернет страницата на МС за увеличаване на обхвата на информацията, достъпна за гражданите, задаване на добри практики за откритост и прозрачност, задаване на стандарти за информационните масиви и ресурси, използвани в Администрацията на МС.**
- **Публичност на правилата, по които работят второстепенните разпоредители с бюджетни кредити към МС, до техните финансови резултати и отчети за постигнати резултати.**
- **Контрол и наблюдение на спазването на законовите изисквания за публичност и информираност чрез възлагане на функции на специализирано административно звено**
- **Подобряване и публичност на Портала за обществени консултации (www.strategy.bg) за по-широко използване ,**
- **Разширяване на обхвата за публично използване на информационната система за управление и наблюдение за използване на средствата от Структурните и Кохезионния фондове. Разширен обем на представената публична информация за реалното постигане на индикаторите по проектите и оперативните програми и разширяване на възможностите за повторно използване на данните от системата, включително във файлови формати, позволяващи лесна машинна обработка на информацията**

Мярка 4: Публикуване на финансовите отчети и отчетите за изпълнение и постигнати резултати и на ведомствата, второстепенни разпоредители с бюджетни кредити.

Мярка 4 е оценена като част от Мярка 22

Описание на мярката		
Отговорни	Водеща институция	Министерски съвет (МС)
	Подкрепяща институция	-
	Лице за контакт	-
Точност и измеримост		Средна (Формулировката на мярката е обективно проверима, но са неясни очакваните резултати от изпълнението)
	ПОУ предизвикателства	Подобряване на публичните услуги, повишаване на корпоративната социална отговорност

ПОУ ценности	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.	Не
22.1. Развитие на уебсайта	X		X		
22.2. Публичност на правилата	X		X		
22.3. Контрол и мониторинг			X		
22.4. Подобряване на портала	X	X			
22.5. Разширяване на информационната система	X		X	X	

Амбиция

Мярка	Нова /вече съществуваща	Потенциално въздействие
22.1 Развитие на уебсайта	Нова	Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)
22.2. Публичност на правилата	Нова	Трансформираща (Мярката установява промяна, която потенциално може да реформира обичайната практика в съответната област)
22.3. Контрол и мониторинг	Нова	Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)
22.4. Подобряване на портала	Вече съществуваща	Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)
22.5. Разширяване на информационната система	Нова	Трансформираща (Мярката установява промяна, която потенциално може да реформира обичайната практика в съответната област)

Ниво на изпълнение

22.1 Развитие на уебсайт

Начало:	Краен срок:	Фактическо изпълнение	Планирано изпълнение	НЕ Е ЗАПОЧНАЛО	ОГРАНИЧЕНА	В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН	ИЗПЪЛНЕНА
-	2012					▼	▲

22. 2 Публичност на правилата

Начало: -	Краен срок: -	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	<p>НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ОГРАНИЧЕНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА</p>
--------------	------------------	---	---

22. 3. Контрол и мониторинг

Начало: -	Краен срок: Постоянен	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	<p>НЕ МОЖЕ ДА СЕ ОПРЕДЕЛИ ОТ ОТГОВОРИТЕ, ПОЛУЧЕНИ ОТ ПРАВИТЕЛСТВЕНИ И НПО ИЗТОЧНИЦИ</p> <p>НЕ СА ПОСОЧЕНИ</p>
--------------	--------------------------	---	---

22. 4 Подобряване на портала

Начало: -	Краен срок: 2012	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	<p>НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА</p>
--------------	---------------------	---	---

22. 5 Разширяване на информационен портал

Начало: -	Краен срок: 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение	<p>НЕ Е ЗАПОЧНАЛО ОГРАНИЧЕНА В ЗНАЧИТЕЛНА СТЕПЕН ИЗПЪЛНЕНА</p>
--------------	---------------------	---	---

Следващи стъпки

Развитие на портал	Продължаване на работата на базата на постигнатото
Публичност на правилата	Ревизиране на формулировката, за да бъде постижима и измерима
Контрол и мониторинг	Ревизиране на формулировката, за да бъде постижима и измерима
подобряване на портал	Продължаване на работата на базата на постигнатото
Разширяване на информационна система	Продължаване на работата на базата на постигнатото

Какво се случи?

Мерките, включени в тази група, са насочени към понишаване на прозрачността на публичните финанси и постигането на по-отговорна, по-отворена и отчетна администрация.

Мярка 22-1: Развитието на уебсайта на МС (www.government.bg) и на Портала за публични консултации (www.strategy.bg) е непрекъснат процес и правителството обогатява публикуваната информация.

Уебсайтът на МС предлага широк набор от документи, включително стенограми, административни решения, постановления, наредби и др., добавянето на стенограмите от заседания на МС е решителна стъпка към повече прозрачност и отговорност.

Проблем обаче остава бързото намиране на желаната информация – често се налага да се знае номерът или датата на конкретното решение, за да се намери търсеният документ. Граждани и организации биха били по-активни участници в процеса на обсъждане на политики, ако правителството анонсира по-широко наличието на данни и информация относно възможностите за участие.

Мярка 22- 2: Правителството е изпълнило частично тази мярка, а работата по нея продължава.

Системата SEBRA дава възможност на граждани и организации да проследят по електронен път ежедневните плащания включително на второстепенните разпоредители на бюджетни средства. Достъпни са и различни правителствени програми, финансови анализи и регулярни доклади на правителството.

Практика е да се публикуват и вътрешните устройствени правила на работа и финансовите отчети на държавни агенции, министерства, комисии или областни управи. Според експерти второстепенните разпоредители с бюджетни средства са няколко хиляди, затова е и трудно да се определи каква част от тях правят това.

Мярка 22-3 : Формулировката на мярката е неточна – не е ясно какъв контрол ще бъде упражняван от специализираното административно звено, кои са обектите на мониторинг и контрол и какви точно резултати или документи ще бъдат публикувани. Според доклада на МС за изпълнението на плана звеното е Главният инспекторат на МС , но такава информация не е достъпна на уебсайта на МС.

Мярка 22- 4: Порталът за публични консултации/ППК/ предоставя информация за всички проекти на нормативни документи, които подлежат на 14-дневния период за бележки и коментари по Закона за нормативните актове. Порталът осигурява публичност и на всички постъпили коментари от граждани и организации, стратегически документи, ПОУ, информация за дейността на администрацията. По време на изпълнение на плана ППК е усъвършенстван, предлага повече данни и документи и възможности за диалог.

Липсва достатъчна информация за консултативните съвети /КС/ - почти невъзможно е да се намерят данни за дневния ред на заседанията на КС, за техния състав или пък за резултатите от тяхната работа.

Мярка 22-5: Правителството е изпълнило този ангажимент и продължава работата по усъвършенстване на системата за UMIS. Порталът предоставя информация за ЕС програми, класифицирани според оперативните програми, региони, проекти или бенефициенти.

Възможностите за подаване на предложенията по електронен път спестява много време и средства и на администрацията, и на потребителите. Според платформата повече от 670 проекта са били подадени по електронен път, възможно вече е и отчитането на извършеното..

Порталът осигурява възможност кандидатите:

- Да проверяват онлайн статуса на апликацията
- Да създават фактури и други документи
- Да попълват онлайн отчети за изпълнението на проектите
- Да ползват електронен подпис

Системата позволява почти цялата комуникация между администрация и кандидати да се осъществява онлайн. Съществуващите услуги/е-кандидатстване, е-оценка, е-отчитане/ ще бъдат обогатявани, в ход е адаптиране към изискванията на новия програмен период..

Има ли значение?

Мярка 22- 1: Разширяването на набора от документи, достъпни за гражданите, е важна стъпка към по-активното им участие в процеса на вземане на решение, публичността на различните постановления, наредби, стенограми, оперативни решения или програми създават и условия за осъществяването на мониторинг и контрол върху управляващите.

Достъпът до информация за финансовите разходи на институциите, анализите, отчетите и многообразните доклади създава възможност експерти, организации и органи на местната власт да следят и да прилагат дългосрочните и краткосрочни политики и решения на правителството.

Мярка 22-2: Важно е публикуването на вътрешните правила на първо- и второстепенните разпоредители на бюджетни средства и техните финансови отчети, но е необходимо и да бъдат анализирани потребностите на потребителите на тази информация, за да се установи кой я използва и какви са очакванията му.

Според интервюираните финасовата информация би била по-полезна и използвана от граждани и организации, ако се организира според функционалността: здравеопазване, образование, култура и др. Правителството

би могло да използва формите за активно информиране и да предоставя и повече информация от типа Бюджет на гражданите, за да обяснява на разбираем език политики и резултати.

Мярка 22-3: Трудно е да бъде измерено изпълнението на мярката. Според доклада на МС за изпълнение на плана две от основните функции на Главния инспекторат към МС са превенция на корупцията и конфликта на интереси, затова е важно резултатите от одитите да бъдат публични.

Мярка 22-4: Както вече беше споменато, за да стане процесът на обсъждане на политики по-прозрачен, е добре, ако консултирането протича основно през ПОК, където могат да бъдат намерени и всички постъпили предложения и коментари. Понастоящем голяма част от проектодокументите се публикуват и на уебсайта на съответното министерство, а коментарите на организациите се изпращат по мейл до съответния служител и така остават недостъпни за публиките.

Мярка 22-5: UMIS е мощен инструмент за редуциране на корупцията и административните ограничения, който облекчава комуникацията между самите институции и между тях и бенефициентите.

Следващи стъпки

Заинтересованите страни и консултантът предлагат следните стъпки за подобряване на модела на отворена и отговорна администрация:

- Правителството да обогати практиката си, като прилага новоприетите промени в Закона на нормативните актове и публикува предварителните оценки на въздействие на законопроектите, включени в законодателната програма на МС. На Портала за обществени консултации да се публикува обобщение на постъпилите предложения и коментари по обсъждани на уебсайта документи.

IRM консултантът препоръчва на правителството:

1. Да подобри уебсайтовете government.bg и strategy.bg, за да улесни, облекчи и подобри търсенето и свалянето на данни
2. Да преформулира мярката за публикуването на разходите на второстепенните разпоредители с бюджетни средства, така че да бъде по-измерима и точна :
  - a. Кой точно разпоредители покрива мярката
  - b. Кога и къде ще бъдат публикувани отчетите
  - c. Кой ще контролира и мониторира процеса
3. Да преформулира и мярката за нормативните изисквания за публичност и информираност, като я направи измерима и постижима
  - a. Какъв контрол ще упражнява правителството
  - b. Коя институция ще наблюдава изпълнението
  - c. Какви измерими резултати или документи да очакват заинтересованите страни.
4. Дори и проектодокументите да се публикуват на сайта на съответното министерство, при търсене потребителят да се пренасочва към същия проект, публикуван на ПОК, където всички коментари са публични. Тази промяна би облекчила и администрацията, на която няма да се налага да проверява няколко уебсайта за постъпили коментари и предложения.

5. Да се обогати публикуваната информация за работата на консултативните съвети с данни за дневния ред, стенограми или протоколи и отчети за свършеното .
6. Да се проведе кампания за информиране на граждани и институции за възможностите за участие и документите, които ПОК предлага .
7. Да продължи усъвършенстването на портала на UMIS и броя на услугите, които предлага. Понастоящем усилията са насочени към подобряване на съвместимостта между различните програми и адаптирането на UMIS 2020 с изискванията на новия програмен период 2014–2020.

Източници

- <http://www.government.bg/cgi-bin/e-cms/vis/vis.pl?s=001&p=0250&g=>
- <http://www.government.bg/cgi-bin/e-cms/vis/vis.pl?s=001&p=0211&g=>
- <http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&id=10&y=&m=&d=institutions>
- <http://parliament.bg/bg/parliamentarycommittees/members/2081/steno/ID/3086>
- <http://ar2.government.bg/ras/index.html>
- <http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&id=10&y=&m=&d=>
- <http://eufunds.bg/>
- <http://pris.government.bg/prin/default.aspx>
- http://europa.eu/legislation_summaries/glossary/structural_cohesion_fund_en.htm
- <https://eumis.government.bg/eProposalFull/1-OperationalMap.aspx?new=1>
- <http://umispublic.minfin.bg/opOPPProfileFinExec.aspx?op=3>

23 | Осигуряване на правилното прилагане на Закона за достъп до информация

Осигуряване на правилното прилагането на Закона за достъп до обществена информация чрез създаване на единни параметри за изготвяне и публикуване на актуалната информация от администрацията.

Описание на мярката				
Отговорни	Водеща институция	Министерство на правосъдието		
	Подкрепяща институция	Централна администрация		
	Лице за контакт	-		
Точност и измеримост		Ниска (Формулировката описва дейност, която може да се оцени като измерима след интерпретация от страна на четящия)		
Релевантност	ПОУ предизвикателства	Повишаване на публичния интегритет		
	ПОУ ценности			
	Достъп до информация	Гражданско участие	Отчетност	Технологии и иновации for Trans. & Acc.
	X			Не
Амбиция				
Нова/вече съществуваща Вече съществуващо		Потенциално въздействие Средна (Мярката е значителна стъпка напред, но остава ограничена като обхват)		
Ниво на изпълнение				
Начало: -	Краен срок: 2013	Фактическо изпълнение Планирано изпълнение		
Следващи стъпки				
Продължаване на работата на базата на постигнатото				

Какво се случи?

Правителството не е започнало изпълнението на тази мярка, а по време на представянето и обсъждането на Доклада за оценка на изпълнението на Плана за действие пред КВГОД участниците бяха информирани, че се обсъжда концепцията за въвеждане на нови стандарти на информацията, свързани с Директива 2003/98/ЕС. Документът изисква установяването на на минимален набор от правила, ръководещи повторното използване на информацията и практическите средства за улесняване на повторното използване на съществуващите документи, притежавани от органите от общественения сектор в държавите членки.

Такива стандарти не са били изработени по време на отчетния период, но на 15 януари бе публикувана за обсъждане Стратегия за развитие на държавната администрация 2014–2020/СРДА/, където е включен и анализ на дефицитите в достъпа до информация:

- Необходимо е въвеждането на отворени данни, за да може информацията да е достъпна, използваема, лесна за сваляне, визуализация или повторно използване
- Администрацията не предоставя пълноценен достъп до публичната информация, съществуват високи такси при поискване на достъп,
- Липсва информация за това коя институция каква информация притежава.
- Липсва единна национална стандартизация за вида, в който трябва да бъдат представяни данните, по сфери и сектори на обществения живот, икономиката, образованието, здравеопазването, културата,
- Съществува несъвместимост между информационните системи на отделните институции.

Има ли значение?

Мярката не изпълнена и затова е трудно да се прецени какво би било въздействието

й. Интервюираните нямаха информация за работа, извършена от управляващите за изработването на тези стандарти. Създаването на подобни стандарти и транспонирането на изискванията на директивата би било стъпка към разширяване и облекчаване достъпа до информация и въвеждането на подхода Open data.

Следващи стъпки

IRM консултантът препоръчва текстът на мярката да бъде формулиран ясно и измеримо и тя да бъде включена в следващия ПОУ план. Усилията би трябвало да бъдат насочени и към изпълнение на Стратегията за развитие на държавната администрация по отношение на отворените данни:

- Анализ на публичната информация, която ще бъде предоставяна в Open-data формат от институциите
- Прилагане правилата и принципите за повторно използване на информацията в публичния сектор
- Прилагане на подхода отворени данни за разширяване за по-активно включване на гражданските организации при формирането на политики
- Подобряване на инфраструктурата, оперативната съвместимост, стандартите и сигурността
- Гарантиране на съвместимостта и свързаността на базите данни и регистрите за постигане на свободен обмен на информация и документи между институциите

Източници

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2003L0098:20130717:BG:PDF>

Стратегия за развитие на държавната администрация
<http://bit.ly/19FeLKO>

Интервюта с:

Рая Петкова – бивш началник на Кабинета на МП

V | САМООЦЕНКА

Министерски съвет представи Доклада си за оценка на изпълнението на заседание на Комисията за взаимодействие с граждански движения и организации на 28.11.2014 г. Документът декларира готовността на РБ да продължи и задълбочи участието си в инициативата ПОУ.

Докладът за оценка на изпълнението на Плана за действие беше одобрен от МС на 27 ноември 2013 и публикуван на 28 ноември 2013 на Портала за публични консултации. Към момента на изготвяне на мониторинговия доклад /декември 2013/, документът не достъпен на английски на уебсайта на инициативата.

Промените в правителството на РБ, а и на отговарящите за инициативата, в резултат на предсрочните избори през май 2013 г. определено забавиха изпълнението и изготвянето на Доклада за оценка на изпълнението. В стремежа да се ускори процесът по отчитането и да се компенсира забавянето Докладът бе публикуван след одобрението от МС и достъпен за коментари и бележки след това.

Докладът не включва информация за проведените консултации, предшестващи изготвянето на Плана за действие, но коментира, макар и накратко, 24 от 25-те мерки, включени в плана /Не е споменат само ангажимент 10, свързан с прозрачността в управлението на подземните богатства/.

Правителството демонстрира приемственост и ясно декларира желанието си да задълбочи участието на РБ в инициативата ПОУ. Институтът по публична администрация включи модул, посветен на ПОУ, в каталога си и се очаква да бъде проведено и проучване на най-подходящите сфери и подходи за участието ни в инициативата.

Таблица 2: Самооценка – списък

Беше ли публикуван докладът за изпълнението на плана?	☒ Да ☐ Не
В график ли беше публикуван?	☐ Да ☒ Не
Достъпен ли е и докладът на националния език?	☒ Да ☐ Не
Адекватен ли е и според заинтересованите?	Неясно
Наличен ли е на английски език?	☐ Да ☒ Не
Преди одобрението докладът беше ли публикуван за двуседмичен период за коментари ?	☐ Да ☒ Не

Получени ли са някакви публични коментари?	☒ Да	☐ Не
Публикуван ли е на портала на OGP?	☐ Да	☒ Не
Докладът на МС за самооценка включва ли преглед на консултативния процес?	☐ Да	☒ Не
Покрива ли докладът всички мерки?	☐ Да	☒ Не
Докладът оценява ли изпълнението според графика е?	☐ Да	☒ Не
Докладът декларира ли готовност за по-голяма откритост ?	☒ Да	☐ Не
Описва ли докладът свързаността на плана с предизвикателствата на инициативата ПОУ?	☒ Да	☐ Не

Източници

<http://www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=4189>

<http://www.strategy.bg/Articles/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=10&y=&m=&d=>

VI | СЛЕДВАЩИ СЪПКИ

Тази секция разглежда ПОУ плана в по-широк контекст и очертава потенциалните следващи стъпки, съобразно коментарите в предишни секции и предложенията на заинтересованите страни .

КОТЕКСТ

През февруари 2013, провокирани от високите сметки за електричество, гражданите излязоха на протест, настоявайки държавата да ги защити, като предприеме специални мерки срещу монополистите. Митингите бързо покриха цялата страна, а исканията на хората се разшириха – те вече настояваха не просто за промени и институционална защита, но и за незабавна оставка на правителството. На 20 февруари 2013 министър-председателят Бойко Борисов подаде оставка на кабинета, но независимо от това протестите продължиха, този път включвайки в исканията си конституционни промени, нов избран закон, повече откритост и гражданско участие. Основани бяха и множество нови граждански организации и групи, опитващи се да излъчат и нови лидери.

В резултат на проведените предсрочни избори през май бе сформирано ново мнозинство, включващо Коалиция за България и Движението за права и свободи, което излъчи и днешното правителство с министър-председател Пламен Орешарски.

През месец юни протестите избухнаха отново като реакция на номинирането и избора на Делян Пеевски – народен представител и медия собственик, за директор на ДАНС, и независимо от незабавната му оставка, митингите продължиха с искане за оставка и на правителството.

Гражданските протести промениха фокуса си и издигнаха призови за отхвърляне на статуквото, смяна на политическите елити,

срещу олигархията и задкулисието, за нови етични правила на политическата „игра“. Митингите обаче не формулираха искания за конкретни промени и стъпки, които ефективно да ограничат корумпиращото влияние на парите в политиката.

В отговор на гражданските призови правителството се опитва да предприеме стъпки към повече прозрачност в процеса на вземане на решения. Формирани бяха множество нови консултативни съвети към министерства, президент на РБ, агенции и комисии в Народно събрание. Тези съвети са най-развитата форма и институционален канал за участие на гражданите в обсъждането на политики на най-ранните етапи от тяхното формулиране. Докладът за оценка на изпълнението на плана сочи, че към момента оперират и около 50 работни групи на ниво централна изпълнителна власт.

Усвояването на нови практики и подходи, насочени към повече прозрачност и отчетност, включително откритост на бюджетната процедура, е развиващ се процес. Внутелна стъпка напред е публикуването на стенограмите, решенията, постановленията на Министерски съвет. В настоящия парламент законопроектите са достъпни на всички етапи от дискусиите върху тях. Експерти по бюджет и финанси твърдят, че у нас има достатъчно информация за изразходването на публичните финанси, но тя трябва се организира и представя на гражданите по-разбираем и удобен за ползване вид.

Комисията за взаимодействие с граждански организации и движения /КВГОД/ също

предоставя широки възможности гражданите да изразят позициите и становищата си, за пръв път беше проведено изслушване в парламента, където обикновени граждани можеха да представят предложенията си, които да бъдат включени в програмата на НС. Депутати, представители на НПО и експерти заедно разработиха проект на нов Изборен кодекс. За пръв път заседанията на КВГОД, Комисията по бюджет и финанси, Комисията по европейските въпроси и контрол върху европейските фондове се излъчват онлайн и по канал БНТ2. Излъчват се и заседанията на Обществения съвет към КВГОД.

Но независимо от постигнатото и въпреки 34 000 НПО и 180 политически партии, близо 70% от гражданите не се чувстват представени пред политическите институции и около 3% са участвали в НПО активност. Според последното изследване на НПО, осъществено от екип на доц. Иво Христов, само 8% вярват, че гражданските организации са канал за упражняване на контрол върху управляващите. От месец май 2012 до ноември 2013 на Портала за публични консултации са били коментирани едва 54 от 500 проектодокумента. А обществените съвети, които са най-добре развитата форма на дълготрайно сътрудничество между организации и управляващи институции, остават непрозрачни и безотчетни за публиките.

Противно на очакванията, откритостта и достъпът до информация за държавното управление не се трансформират в гражданска активност и участие. В същото време общественото доверие е твърде ниско и варира между 11-14% към парламента, и 23-26% - към правителството.

Приоритети пред заинтересованите страни

Интервюираните НПО представители считат, че Планът за действие е твърде амбициозен и включва голям брой мерки за кратък период на изпълнение, а така също и че ангажиментите,

свързани с КСО, не отговарят на потребностите на гражданите към момента. Мерките, касаещи бюджетната прозрачност, са релевантни и на ПОУ приоритетите, и на потребностите и очакванията на обществото.

Участниците в първия форум на заинтересованите страни например подчертаха необходимостта от широка кампания за повишаване на публичната осведоменост за ПОУ ценностите и принципи. А препоръките бяха насочени главно към укрепване на човешкия и технологичен капацитет на общините, за да могат да изработват и предоставят на гражданите повече материали за активно информиране на публиките, а и към мерки за по-ефективно включване на организациите в обсъждането на политики.

Конкретните препоръки на интервюираните експерти и организации са:

Мерки, насочени към по-добро разпределение на публичните ресурси и по-отчетен бюджетен процес

- Създаването на Информационна система за мониторинг изпълнението на правителствената програма и годишните цели на администрацията, допълнена със специални индикатори за отчитане прилагането на политики ще позволи на управляващите да измерят ефективността от вложените публични финанси.
- Изменение на Закона за публичните финанси, насочени към засилване ролята и влиянието на отделните министерства в авансирането и отстояването на политики при формиране на държавния бюджет.
- „Продуктите“ от всички изпълнени с ЕС средства проекти да бъдат достъпни и публични
- Информацията за собствениците на медии и PR агенции и вложените в медийни проекти публични средства да бъдат по-прозрачни и достъпни за мониторинг от страна на институции и НПО

Препоръки

Бъдещите ангажименти и усилия по ПОУ би трябвало да се **пренасочат от информиране към стимулиране гражданите да се включат по-активно в процеса** на взимане на решения и към укрепване на политическото им представителство.

Продължаващите искания за етичност и нови правила и стандарти на политическия живот е предизвикателство и пред граждани, и пред управляващи. Преместването на фокуса за следващия ПОУ планов период ще отговори по-пълно на призивите на гражданите за нов морал и повече доверие:

- Подобряване на публичните услуги
- Укрепване на публичния интегритет

Консултативен процес върху новия ПОУ план:

- Консултациите да включат повече заинтересовани страни, като НПО участват активно и на всеки етап на формулиране на приоритетите, планирането, изпълнението, мониторинга и оценяването .
- КВГОД може да играе ключова роля в процеса на обсъждане на бъдещите ангажименти

Формулировка на мерките

- Мерките, включени в следващия ПОУ план, да бъдат по-ясно дефинирани – т.е. да бъдат измерими, да се посочва по-точно очакваният краен резултат и сроковете за изпълнението им

Мерки, насочени към активно въвличане на гражданите в процеса на формиране на политики:

- Изпълнение на Стратегията за развитие на НПО - така държавата ще помогне за изграждането на капацитет на гражданските организации и да си създаде истински силен и експертен партньор в процеса на вземане на решения. Създаването на независим от донори чисто вътрешен модел

на финансиране ще даде възможност за създаването на представителни и устойчиви организации

- Консултативните съвети би трябвало да публикуват информация за състава си, дневния ред на заседанията, стенограми или поне протоколи, взетите решения, приетите предложения на НПО
- Представителите на НПО – участници в КС, е добре де се отчитат за ефекта от своята работа и да представят резултатите от това струдничество
- Широка информационна кампания за информиране на гражданите относно предоставените източници на информация за управлението и за възможностите гражданите да се включат активно в процеса на правене на политики

Законодателни промени

- Честни и стриктни правила за контрол върху използването на държавната субсидия от политическите партии
- Нов Изборен кодекс
- Мерки, насочени към подобряване достъпа до информация
- Отворени данни – достъпна, съвместима информация

Източници

Румяна Бъчварова- бивш началник на Кабинета на МП

Гергана Жулева – директор програма Достъп до информация

Сашо Ангелов – преподавател СУ „Св. Кл. Охридски“

Снежана Димитрова - Професионално обединение на държавните служители /ПОДС/

Антоанета Цонева - Институт за развитие на публичната среда

Боян Юруков – IT специалист

<http://www.aip-bg.org/surveys/%D0%A0%D0%B5%D0%B9%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B3/200775/>

АНЕКС: МЕТОДОЛОГИЯ

В допълнение на Доклада на МС за оценка на изпълнението на плана, независим мониторингов доклад е изготвен от уважаван в страната консултант

Експертите използват разработени от OGP специални въпросници за оценка, базирани на комбинация от интервюта с местни заинтересовани страни и задълбочен анализ на извършеното. Малък екип - International Expert Panel (избран от OGP Steering Committee), са редактирали този доклад с оглед максималното му съответствие с изискванията за спазване на високите стандарти на анализ и проучване.

Оценката на изпълнението на плана е базирана на интервюта, проучване и анализ на документи и уебсайтове, на Доклада на МС, обратна информация, получена по време на форумите със заинтересовани страни.

Всеки местен консултант провежда форуми със заинтересовани страни, предвид бюджетните ограничения няма възможност да бъдат включени всички засегнати/включени страни. Където е възможно, IRM предоставя пълна информация за използваните източници и получените становища, в страни, където това е опасно – източниците може да не бъдат обявявани. За да се постигне възможно най-пълна обективност в оценката, се насърчават всякакви публични коментари на постигнатото.

Въведение

Включването на парламентарната Комисия за взаимодействие с граждански организации и движения е важна стъпка към укрепване участието на РБ в ПОУ инициативата. Парламентът е най-отворената и достъпна за избирателите институция, която гарантира множество възможности за участие на гражданите в процеса на обсъждане и приемане на политики. Участието на всички пряко

въвлечени в ПОУ инициативата институции и организации в заседанието на КВГОД е добро начало за организирането на по-широк консултативен процес и към разширяване на сътрудничеството между управляващи и граждани.

Избор на участници

Поканените на изслушването участници бяха:

- НПО работещи непосредствено в области, релевантни на мерките, включени в плана
- НПО участвали в процеса на консултиране, предшествашо изработването на плана

Пролетните и летните протести легитимираха нови участници в политическия дебат – бяха основани нови неправителствени организации, излъчили и нови лидери, които регулярно присъстват на заседания на КВГОД – това именно е и втората част от участниците във форума.

В първия форум участваха представители от различни по население общини – местната власт е също така отговорна за прилагането на много от мерките, включени в плана, особено свързаните с повече прозрачност, отчетност и гражданско участие.

Първи Форум със заинтересовани страни

**ПОУ на ниво местна власт – предизвикателства и възможности
Баня, 3 октомври 2013**

Във форума участваха 29 представители на общинската администрация -

директори на дирекции от 9 общини. Разделени по групи, те дискутираха:

1. Трудностите пред осигуряването на повече прозрачност и отчетност;
2. Привличането на повече НПО в процеса на вземане на решение на ниво местна власт.

Очертани бяха следните трудности:

- Липса и на финансов капацитет за изготвяне на документи за активно информирание на гражданите;
- Липса на добра вътрешна кординация между отделите, която води и до забавяне на навременното предоставяне на информацията;
- Липса на квалифицирани ИТ специалисти, а и на други сътрудници, които да изготвят документи с разбираемо за гражданите съдържание;
- Липса на финансови възможности за разпространяване на материали на хартиен носител или пък за използване на местните медии за популяризиране на политики;
- Гражданите и организациите проявят слаб интерес към процеса на формиране на политики.

Предизвикателства пред общините според участниците:

- Изграждане на капацитет на администрацията – човешки и технологичен;
- Активно изработване на ресурсни материали на разбираем за хората език, за да се разшири диалогът с гражданите и тяхното активно участие в живота на общината;
- Седмични срещи с обществеността за разясняване на предстоящото и за дискусии по местни проблеми;
- Осигуряване на активно присъствие на общините в медиите, включително в социалните мрежи.

Втори форум със заинтересовани страни

КОМИСИЯ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ГРАЖДАНСКИ ОРГАНИЗАЦИИ И ДВИЖЕНИЯ

Заседание 28 ноември 2013г. от 14:30 ч. в зала „ЗАПАД“ на Народното събрание

т.2 Представяне и обсъждане на доклада на Министерски съвет за изпълнението на Плана за действие на Република България по инициативата Партньорство за открито управление

Присъстващи:

Народно събрание:

Г-жа Мая Манолова – председател на КВГОД и зам.-председател на 42-то НС

Експерти към КВГОД – Полина Стоянова, Снежана Милева, Борислав Ангелов

Министерски съвет:

Г-жа Рая Петкова – съветник на началник на кабинета на министър-председателя Пл. Орешарски

Г-жа Румяна Бъчварова – началник на кабинета на министър-председателя Б. Борисов

Експерти:

Г-н Сашо Ангелов – експерт на Комисията по бюджет и финанси

НПО

1. СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“
2. ГД „Днес“
3. Граждански форум „Промяна“
4. Национална социална общност
5. ГД „За защита на гражданите“
6. Коалиция на протеста
7. ГИ „За нов обществен договор“
8. Професионално обединение на държавните служители

9. Движение „Орлов мост за промяна“
10. ГК „Равни пред закона“
11. НКЦ „ВРЕМЕ Е“
12. ГС „ Свободни, можещи, силни“
13. Българска мрежа за корпоративна социална отговорност CSR
14. Българска асоциация на пенсионерите (БАП) София
15. Национално обединение за граждански контрол върху институциите НОГКИ
16. Фондация „Програма достъп до информация“
17. Фондация Обща кауза

Председателят на Комисията за взаимодействие с граждански организации и движения Мая Манолова откри дискусията с представяне на инициативата Партньорство за открито управление и нейните ценности и подчерта готовността на народните представители да продължи и задълбочи участието на България в ПОУ. Г-жа Румяна Бъчварова сподели опита на правителството и своя собствен в първите крачки от процеса на присъединяването ни. Доклада за оценка на изпълнението на ПОУ Плана за действие на МС представи г-жа Рая Петкова, която също декларира решимостта на правителството да укрепи участието ни в инициативата. Изпълнението на мерките, залегнали в Плана за действие, беше широко дискутирано от участниците. Дебатът беше конструктивен и ползотворен и по-късно се насочи към бъдещите приоритети и ангажименти за нашето участие в ПОУ и възможностите за по-широко въвличане на граждани и организации в процеса на обсъждане, формулиране, приемане, сътрудничество и мониториране на мерките, които ще залегнат в бъдещия втори План за действие на страната ни.

Във време на изключително разделение и поляризация на обществото ни, когато липсата на ценности и легитимност в политическия ни

живот е критична , дискусията беше успешно и толерантно събитие, което свърза НПО, народни представители и бивши и настоящи представители на правителството, а това ще гарантира ефективността на диалога и сътрудничеството по участието на страната ни в ПОУ. /Стенограмата на заседанието е публикувана на сайта на КВГОД <http://parliament.bg/bg/parliamentarycommittees/members/2081>

Източници

Проучване

Всички релевантни на Плана правителствени и НПО уебсайтове Нормативни актове, стратегии, доклади, отчети, проучвания, стенограми Релеванти ЕС директиви

Представители на управляващи институции и експерти

Рая Петкова – бивш началник на кабинета на министър-председателя

Румяна Бъчварова – бивш началник на кабинета на министър-председателя

Дора Янкова, Георги Кадиев – народни представители, членове на Комисията по бюджет и финанси

Мариана Баросова – експерт в Комисията по бюджет и финанси

Никола Бабамов - експерт в Комисията по бюджет и финанси

Сашо Ангелов - експерт в Комисията по бюджет и финанси

Невена Амова – Институт по публична администрация

Многобройни телефонни интервюта със служители и експерти в различни министерства и държавни агенции за проверка на състоянието на изпълнение на ангажиментите ни по ПОУ

Експерти:

Атанас Кацарчев – экс заместник-министър на финансите

Боян Юруков – IT специалист

Д-р Атанас Баев – НЗОК

Виктор Майсторов – заместник-кмет на Свищов

Иво Христов – Пловдивски университет, експерт на Комисията по правни въпроси в

39, 40, 41-вото Народно събрание

Юлиана Илиева – консултант ЕС проекти, Advanced Project LTD

НПО

Програма Достъп до информация – Гергана Жулева

Институт по пазарна икономика – Петър Ганев

Институт за развитие на публичната среда – Антоанета Цонева

Национална асоциация на секретарите на общини в РБ - Васил Панчаров

Професионално обединение на служителите от администрацията – Снежана Димитрова

Корпоративна социална отговорност – Борис Колев

Гражданско движение Днес

Българска мрежа UN Global Compact – Марина Стефанова

За Независимия механизъм на оценка

НМО е ключов инструмент, чрез който правителства, граждански организации и частен сектор могат да мониторират и оценяват на двугодишна база изпълнението на ПОУ плановете за отделните действия в различните държави. Изработване на мониторинговите доклади и тяхното качество се контролира от малък международен екип от експерти - Experts' Panel, включващ специалисти по прозрачност, гражданско участие, отчетност и методи на изследване.

Членове на настоящия екип са:

Yamini Aiyar

Debbie Budlender

Jonathan Fox

Rosemary McGee

Gerardo Munck

Малък екип, базиран във Вашингтон, водеше цялостния процес на оценяване и консултации. Въпроси и коментари, свързани с този доклад, могат да бъдат изпращани тук: irm@opengovpartnership.org

Independent Reporting Mechanism
Open Government Partnership
c/o OpenGovHub
1110 Vermont Ave, NW
Suite 500
Washington, DC 20005

Open
Government
Partnership

